Беш йилликни муддатидан илгари бажарайлик!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 167 (5260).

27 АВГУСТ
СЕШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор Қурбон Иброҳимов Бекобод районидаги «Победа» колхозининг илғор бригадасига бошчилик қилади. Бу бригада коллективи бу йил ҳар гектар ердан 45 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилишган. СУРАТДА: Қ. ИБРОҲИМОВ.

Т. Маҳкамов фотоси.

Муддатидан илгари

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллик тўйини меҳнатда улкан ғалабаларни қўлга киритиш билан кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб юборган областимиз ҳамда Тошкент шаҳри саноат корхоналари ишчи-хизматчилари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида маҳсулотнинг муҳим турларини ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш саккиз ойлик планини муддатидан илгари—24 августда шараф билан бажардилар.

Ой охиригача планга қўшимча равишда яна ўнларча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади ҳамда реализация қилинади.

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИ ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

Пункт мавсумга шай

ТУЙТЕПА (Ўз мухбиримиздан). Ҳозир ҳамманинг диққат-эътибори пешана тери билан етиштирилган пахтани териб олиш учун пухта тайёргарлик кўришга қаратилган. Қорасув пахта заводига қарашли Кучлик пахта қабул пункти янги пахта ҳосилини қабул қилиб олиш учун тайёргарлик ишларини кўриб қўйдилар.

Кучлик пахта қабул пункти Киров номли тажриба хўжалиги ва Куйбишев номли колхоздан 12 минг тонна пахта қабул қилиши керак. Сушилка, пахтани ғарамларга узатиб берадиган 16 та транспортер, 3 та пахта юклагич, 31 та пахта ғарам қилинадиган майдон ремонтдан чиқариб тайёрлаб қўйилди. Ғарамларни ёпиш учун 31 та брезент тикилди. Тошторозилар ремонтдан чиқарилиб, текширишдан ўтказилди ва пломбалаб қўйилди.

Пахта қабул пункти зарур жиҳозлар билан безатилди. Ёнғинга қарши зарур тадбирлар кўрилди. 3 та ҳовуз ва 6 та насос ҳозирланди. Пахтанинг намлигини, навини текширадиган лабораториянинг асбоб-ускуналари тахт.

— Пахта қабул қилиш мавсумида биз колхоз ва совхозлардан бир кунда етти-саккиз процент миқдорида пахта қабул қилиб оламиз. Шуни кўзлаб тайёргарлик кўрдик. Иш қизиган пайтда пунктларимизда 100 га яқин киши ишлаб туради, — дейди пункт мудири Маҳкам Давлатов.

Пункт ёнида пахтакорларга, пункт ишчи-хизматчиларига хизмат қилиш учун чойхона, ошхона ва нонвойхона ҳам ишлаб туради. Пункт мавсумга шай.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ҲАҚИҚАТИ ЎЗБЕКИСТОН» РЕСПУБЛИКА ГАЗЕТАСИНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини бажариш учун курашга сафарбар этиш соҳасидаги самарали иши учун «Ҳақиқати Ўзбекистон» республика газетаси Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 йил, 23 август.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА МАККАЖЎХОРИ ДОНИ ТОПШИРИШ БЎЙИЧА ШУ ЙИЛ 26 АВГУСТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — халқ хўжалик плани, тонна ҳисобида, иккинчи стун — бир кунда топширилгани, тонна ҳисобида учинчи стун — мавсум бошидан бери ўриб олингани (планга нисбатан процент ҳисобида)

Янгийўл	610	72	46,7
Чиноз	860	26	41,3
Юқори Чирчиқ	1125	54	21,0
Пискент	695	115	17,0
Ўрта Чирчиқ	630	50	8,2
Қуйи Чирчиқ	870	6	5,8
Бекобод	960	—	2,8
Бўка	1000	10	1,3
Оққўрғон	790	—	0,5
Оҳангарон	960	4	0,4
Оржоникидзе	400	—	—
Калинин	550	—	—
Бўстонлиқ	550	—	—
Область бўйича	10000	337	11,5

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ ДИМИТРОВ НОМЛИ КОЛХОЗ ПРАВЛЕНИЕСИ ВА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ 1974 ЙИЛ КУЗ-ҚИШ ДАВРИДА ЭКИН МАЙДОНЛАРИНИ, УВАТ-МАРЗАЛАРНИ ТЕКИСЛАШ, КАРТАЛАРНИ ЙИРИКЛАШТИРИШ ВА ЕРЛАРНИНГ МЕЛИОРАТИВ ҲОЛАТИНИ ЯХШИЛАШ ҲИСОБИГА ДЕҲҚОНЧИЛИК МАДАНИЯТИНИ ОШИРИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН

ТАДБИРЛАРИ

Димитров номли колхоз аъзолари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, агротехника даражасини ошириш, механизация ва химизация воситаларини кенг жорий қилиш ҳисобига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш учун катта ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Колхозда деҳқончилик маданиятини ошириш масалаларига катта аҳамият берилмоқда.

Бунинг учун ерларни капитал текислаш, карталарни йириклаштириш, бутун экин майдонларидаги суғориш шохобчаларини қайта қуриш ҳисобига вақтинча суғориш тармоқлари ва уват марзаларни текислаш ишлери кенг кўламда олиб борилмоқда. Карталарнинг йирик ва текис бўлиши ҳар гектар ерда экин кўчатларининг маълум қалинликда бўлишига, механизация воситасида бажариладиган ишлар ва суғоришнинг сифатли бўлишига имкон бермоқда. Суғориш шохобчаларининг қайта қурилиши, уват ва марзаларнинг текисланиши, ҳосил бермайдиган дарахтларни қирқиб ташлаш суғориладиган ҳар гектар ердан унумлироқ фойдаланишга олиб келмоқда.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг колхоз ва совхозларда янги қишлоқ хўжалик йилига тайёргарлик кўриш юзасидан кузги-қишки тадбирларни ўтказиш юзасидан белгилаган тадбирларига биноан, бу хўжаликда ҳар йили ерларни капитал текислашга кўп маблағ ажратилмоқда. Шу беш йилликда бу ишларга ажратиладиган маблағлар 41 минг сўмдан 60 минг сўмгача кўпайтирилди. Бунинг натижасида ҳар йили 250 гектар ерда капитал текислаш ишлари амалга оширилмоқда. Бу суғориладиган умумий майдоннинг 8 процентини ташкил қилади. Бу майдонларда мавжуд ирригация ва мелиорация ишлари ҳам яхшиланмоқда. Капитал текисланган майдонларда карталарнинг ўртача ҳажми 10 гектардан 30 гектарга етказилди. 1973 йилда карталарни капитал текислаш ва қайта қуриш учун ҳар гектар ерга 387 сўмдан маблағ сарфланди.

Бу майдонларда пахта ҳосилдорлиги ҳар гектар ердан олинган пахта ҳосили 32,7 центнер ўрнига 36,3 центнерга кўтарилди. Ҳар гектар ердан олинадиган каноп толаси эса 197,4 центнердан 224,6 центнерга, шоли 51,9 центнердан 60 центнерга етди.

Колхознинг 1-бригадасида капитал текисланмаган ерларга қараганда капитал текисланган ерларнинг ҳар гектаридан каноп экинидан 250 сўм, шолидан 600 сўм ва пахтадан 207 сўмдан кўп даромад олинди. Капитал текислаш учун сарфланган маблағларнинг бу хилда тез муддат ичида ўз-ўзини қоплаши кейинги уч йил ичида ер қазиш, текислаш отряди учун Т-4 маркали 4 та, ДТ-75 маркали 2 та трактор сотиб олишга за скреперлар сонини 7 тага, бульдозерларни 5 тага етказишга, битта экскаватор ва 5 та ПР-5 маркали ер текислаш машинаси сотиб олишга имкон берди.

Биз асосий ер текислаш ишларини август ойидан ноябрь ойига қадар ўтказамиз. Баҳор ойларида эса 50 гектарга яқин ер текисланади. Шундай қилиб, скреперлардан ҳар йили 5 ой, бульдозерлардан эса 7 ой фойдаланишга эришмоқдамиз.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти экинлардан бўшаган ерларни капитал текислаш учун шу йилнинг куз-қиш ойларига мўлжаллаб қуйидаги тадбирларни белгилаб чиқди.

1. 1975 йилда экиладиган экинлар учун 250 гектар ер капитал текисланади. Шу жумладан маккажўхори учун 160, каноп учун 80, сабзавот, полиз экинлари учун 10 гектар. Ишни бажариш муддати: 1974 йил август, сентябрь, октябрь, ноябрь ойлари. Бажарувчилар: ер тузувчи инженер И. Ким, бош инженер-механик Р. Сон.

2. Ер текислаш техникаси, шу жумладан 7 та скрепер, 5 та бульдозер ва битта экскаваторнинг 1,5—2 сменада мунтазам ишлашини таъминлаш. Муддати: 1974 йил август, сентябрь, октябрь, ноябрь ойлари. Бажарувчилар: бош инженер Р. Сон, ер қазиш механизмлари бўйича механик Т. Ким.

3. Қишлоқ хўжалик экинларидан бўшаган ва капитал текислаш учун мўлжалланган ерларнинг иш схемасини ва лойиҳа-смета ҳужжатларини тузиш. Муддати: 1974 йил 1 сентябргача. Бажарувчилар: ер тузувчи инженер И. Ким, бош агроном С. Когай, бош бухгалтер Г. Мақсудов.

4. Ер қазиш техникасидан группа усулида фойдаланишни ташкил қилиш. Муддати: 1974 йил август, сентябрь, октябрь, ноябрь ойлари. Бажарувчи: ер тузувчи инженер И. Ким.

5. Скрепер ва бульдозерларда ишлар бажарилгандан кейин тупроқнинг юза қатламини яхшилаш мақсадида катта молаларни ишлатиш. Муддати: 1974 йил 1 ноябргача. Бажарувчилар: ер тузувчи инженер И. Ким, ер қазиш механизмлари механиги Т. Ким.

6. Ер текислаш ишларининг сифатини ҳар куни текшириб бориш. Бажарувчилар: бош агроном С. Когай, ер тузувчи инженер И. Ким ва бригада бошлиқлари.

7. Капитал текисланган ерларнинг ҳар гектарига 50 тоннагача гўнг ва фосфор ўғитлари чиқариб солиш. Муддати: қулай агротехника ойлари. Бажарувчилар: бош агроном С. Когай ва бригада бошлиқлари.

8. Минерал ва маҳаллий ўғитлар чиқариб солингандан кейин ерни икки ярусли плуг билан камида 30—35 сантиметр чуқурликда ҳайдаш. Бажарувчилар: бош агроном С. Когай, участка механиклари ва бригада бошлиқлари.

9. Кузги шудгор қилинган ерларга ПР-5 маркали мола билан мола босиш. Бажарувчилар: бош агроном С. Когай, участка механиклари ва бригада бошлиқлари.

10. Ерларни капитал текислаш вақтида кераксиз йўл ва суғориш шохобчаларини, уват ва марзаларни текислаш йўли билан карталарни йириклаштириш, 12 километр масофада суғориш ва дренаж тармоқларини қайта қуриш. Бажариш муддати: 1974 йил август—ноябрь ойлари. Бажарувчилар: ер тузувчи инженер И. Ким, бош агроном С. Когай.

11. 80 от кучи қувватига эга бўлган тракторларга тиркаб ишлатилган скрепер ва бульдозерларда бажарилган бир иш нормаси учун 11,05 сўмдан ва 74 от кучига эга бўлган тракторларда ишлаган механизаторлар учун бир иш нормасига 9,2 сўмдан ҳақ тўлаш. Муддати: доимий. Бажарувчилар: колхоз бухгалтерияси.

12. Ишни муддатидан илгари бажарган механизаторларни моддий ва маънавий рағбатлантириш учун социалистик мусобақани кенг ташкил қилиш. Кўчма Қизил байроқ тақдим қилиш билан бирга 35 сўмдан мукофот бериш. Муддати: ҳар ойда. Бажарувчилари: партия ташкилотининг секретари Л. Пак, бош агроном С. Когай.

13. Механизаторларнинг ва ер текислашда ишлаган бошқа колхозчиларнинг яхши ишлаши, нормал дам олиши учун маданий-маиший шароитни яхшилаш. Муддати: доимий. Бажарувчилар: партия ташкилотининг секретари Л. Пак, бош агроном С. Когай.

Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси кўрсатилган ана шу тадбирларни тўла-тўкис амалга ошириш КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1973 йил) Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида кўрсатилган йўл-йўриқларни муваффақиятли амалга оширишга имкон беради ҳамда республикамизнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи шарафига бизнинг муносиб совғамиз бўлади, деб ишонч билдирадилар.

БУ ТАДБИРЛАР КОЛХОЗ ПРАВЛЕНИЕСИ ВА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ ТОМОНИДАН ТАСДИҚЛАНГАН.

„ЮЛДУЗ“ ЗАФАРИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин юбилейи шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб меҳнат қилаётган Тошкент шаҳридаги «Юлдуз» тикувчилик фирмаси коллективи шу йил 20 августда маҳсулот реализация қилиш саккиз ойлик планини ошириб бажарди. Тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи белгиловчи йилининг саккиз ойи мобайнида бир неча ўн минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Фирма коллективи юбилей йили план топшириқларини анча ошириб бажариш учун курашиб, август ойи охирига қадар пландан ташқари яна 1080 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга қарор қилдилар.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ВИЗИТИ

БАҒДОД, 26 август. (ТАСС). Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов бошчилигида бу ерга келган Ўзбекистон Компартияси партия ходимлари делегацияси Ироқ деҳқонлар иттифоқи умумий федерацияси ижроия бюросининг аъзолари билан учрашди.

Шу федерациянинг Бош секретари Муҳсин Аш-Шаалян СССР билан Ироқ ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага юксак баҳо берди. У шунингдек, қишлоқ хўжалиги соҳасида Совет Иттифоқининг Ироққа бераётган ёрдами катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди.

БЎСТОНЛИҚ районидаги Жданов номли колхоз деҳқонлари бу йил шаҳар меҳнаткашларига мўл сабзавот, мева ва узум етказиб бермоқдалар. Колхоз боғларида ва далаларида ўзаро социалистик мусобақа яхши ташкил этилган, илғорлар ҳар беш кунда рағбатлантирилади. Суратда: социалистик мусобақа ғолибларидан Қ. Бектурғонова, А. Одилова, Г. Ибраева, Т. Аҳилбековалар.

И. Портнов фотоси.

БЕШ МИНУТДА БИТТА ТРАКТОР

Тошкент трактор заводи коллективи ўзи ишлаб чиқараётган қишлоқ хўжалик агрегатларининг дала меҳнаткашлари учун нақадар зарур эканлигини яхши тушунади. Шунинг учун тракторсозлар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашга ҳаракат қилишаётир. Ўтган етти ой давомида ўн мингдан зиёд турли маркадаги тракторлар завод конвейеридан туширилиб, республика областларига жўнатилди.

Бу «пўлат отлар» чидамлилиги ва йил давомида ремонтсиз ишлаши билан буюртмачиларни хушнуд этмоқда. Корхонада ишлаб чиқариш жараёнлари ой сайин такомиллашиб бораётгани туфайли меҳнат унумдорлиги юксалиб, агрегатларнинг сифати ошмоқда. Корхона ишлаб чиқарган прицепларга Давлат сифат белгиси берилганининг боиси ҳам шунда.

ПЛАН 25 КУНДА БАЖАРИЛАДИ

Юбилей йилимизнинг ёзи ҳам ўтиб, олтин куз яқинлашмоқда. Аввал баҳордан бери пешана тери тўкиб қилинган меҳнат самараси бўлган «оқ олтин» аста-секин очилиб, кўзларимизни қувонтирмоқда. Бундай қувончли дамларга осонликча эришилмади. Бу йилги баҳор, ёз инжиқ келди. Дастлаб ердан нам қочди, кейин устма-уст ёмғир ёғиб берди. Ёзда эса сув танқис бўлди. Аммо зиммаларига юксак социалистик мажбурият олган колхозчиларимиз якдил бўлиб фидокорона меҳнат қилдилар. 1630 гектар ердан 4900 тонна ҳосил олиш учун бел боғлаган азамат ва фидокор колхозчиларимиз аҳдларидан қайтмадилар.

Албатта, илғор хўжаликларга нисбатан биз мўлжаллаган марра анча паст. Хўжалигимизнинг ўтган ва ундан олдинги йиллардаги аҳволига нисбатан бу юксак маррадир. Масалан, бўлтур ҳар гектар ердан олинган пахта ҳосили ҳатто 21 центнерга ҳам етмаган, иккинчи сўз билан айтганда хўжалигимиз чўкиб қолган эди. Ғўза парваришидан тортиб пахта теримигача бўлган ишларни ўз кучимиз ва техникамиз билан бажара олмас эдик. Ғўза парвариши даврида бошқа колхоз аъзолари келиб ёрдам бериб кетардилар. Терим даврида эса шаҳар меҳнаткашлари кўмаклашардилар. Шунинг учун фақат ўтган йили четдан жалб этилган ишчи кучларига колхоз маблағидан 90705 сўм тўланди.

Республикамизнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига колхозимиз аъзолари хўжалигимизни қолоқликдан чиқариш, ҳосилдорликни ошириш, юбилей йилини ёруғ юз билан кутиб олиш учун аввал баҳордан астойдил иш бошладилар. Йўл қўйиб келинган камчиликларни бартараф этишга киришдилар. Ҳар йили ёввойи ўт, ажриқ тиканни қуритар эди. Шунинг учун экишдан олдин кўп ерлар чизел қилинди. Ўт илдизлари териб ташланди. Экиш вақтида гербициддан фойдаланилди. Барча агротехника тадбирлари ўз муддатида ўтказилди. Ҳамма тадбирларни четдан ишчи кучи жалб этилмай колхозчиларимизнинг ўзлари бажардилар. Бажарилганда ҳам йилдагидан анча сифатли адо этилди. Шунинг учун Усмон Арслонов, Али Япипов, Аҳмад Музаффаров, Хосият Саидаҳмедова, Холдор Тўйчиевлар бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар ердан 35—40 центнердан ҳосил олиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Мана энди энг мураккаб, ғалвирни сувдан кўтарадиган ҳал қилувчи йиғим-терим даври яқинлашиб қолди. Бу йил колхозчиларимиз четдан ишчи кучи жалб этмай, ўз кучимиз, ўз техникамиз билан пахта йиғим-теримини ўтказишга қарор қилдилар. Бунинг учун мавжуд 33 та терим, 7 та кўсак терадиган, 5 та тўкилган пахтани терадиган, 13 та кўсак чувадиган машина, 76 та прицеп, 3 та пахта ортадиган машина ремонтдан чиқариб тахт қилиб қўйилди.

Ғўзанинг баргини тўкиш учун 6 та ОВХ-14 трактори билан дефолиация қилинади. Зарур бўлган дефолиантлар ташиб келинди.

Йиғим-терим тадбирлари ҳам ишлаб чиқилди. Механик-ҳайдовчилар ўз агрегатларининг маркасига қараб мавсумда 150—200 тоннадан пахта териш тўғрисида мажбурият олмоқдалар. Хасан Эргашев, Карим Азизов, Уммад Махаддиновлар «Ўзбекистон» машинасида 200 тоннадан пахта теришмоқчи. Толибжон Мирзаев 150 тонна пахта тераман демоқда. Умуман ҳар хил маркали машинада ишлайдиган 66 механизатор пахта теримига шайланиб турушипти.

Ўтган йили ҳар бир терим агрегати билан ўрта ҳисобда 57 тоннадан пахта терилган. Бу йил механик-ҳайдовчиларимиз ҳар бир машина билан 100 тоннадан пахта терамиз, етиштирилган 4900 тонна пахтанинг 3150 тоннасини машина билан йиғиштириб оламиз демоқдалар.

Йиғим-терим даври учун кўчма қизил байроқ, вимпеллар ташкил қилинди, мукофот учун телевизор, холодильник, моторли велосипед ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ажратилди.

Колхозчиларимиз халқ хўжалик планини 25 иш кунида бажаришга аҳд қилдилар. Иноқ, аҳил аъзоларимиз йиғим-теримни зўр уюшқоқлик билан ўтказиб, ўз сўзларининг устидан чиқадилар. Бунга бизнинг ишончимиз комил.

Абдуқодир МЕЛИЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги К. Маркс номли колхоз раиси.

«Узгипросельстрой» лойиҳалаш институтининг инженер ва архитекторлари қишлоқ ҳамда посёлкаларда қурилиши мўлжалланган кўплаб чорвачилик комплекслари, мактаб, касалхона ва маиший хизмат тармоқлари лойиҳаларини яратмоқдалар. Бу ишда тажрибали архитектор Манзура Меликўзиеванинг ҳам баракали улуши бор. Суратда: М. Меликўзиева янги қишлоқ касалхонаси лойиҳаси устида иш олиб бормоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ОБЛАСТЬ ЯНГИЛИКЛАРИ

ҲАР БИР СИГИРГА — 12,5 ТОННАДАН СИЛОС

ЯНГИБОЗОР. (ЎзТАГ мухбири). Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида силосбоп маккажўхорини йиғиштириб олиш тугалланди. Далада бор ҳосилни тўла-тўкис йиғиштириб олиш учун механизаторларга жами етти кун кифоя қилди. Ўрим-йиғим ишлари юксак суръатлар билан ташкил этилганлиги туфайли тўйимли озуқа олинди.

Колхоз деҳқонлари «Ўзбекистон оқ тишли» маккажўхориси навидан мўл ҳосил етиштирдилар. 148 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 780 центнердан кўк поя олинди. Ўраларга пландаги 8830 тонна ўрнига ўн минг тоннадан зиёдроқ силос бостирилди. Ҳар бир сигирга пландаги 10 тонна ўрнига бу хўжаликда қишга 12,5 тоннадан силос ғамлаб қўйилди.

МАКТАБ МУДДАТИДАН ОЛДИН ҚУРИЛДИ

АНГРЕН, (ЎзТАГ мухбири). Бу ерда 1968 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб қурилди. «Ангреншахтострой» трести қурувчилари Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш мусобақасида қатнашиб, мактабни белгиланган муддатдан бир квартал олдин фойдаланишга топширдилар.

Бу янги мактаб — Тошкент областидаги энг катта мактаблардан бири ҳисобланади. Мактабнинг тўрт ва уч қаватли корпусларида синф хоналаридан ташқари, предмет кабинетлари, ўқув-ишлабчиқариш устахоналари, спорт зали, 250 ўринлик ошхона бор. Мактаб ичига асбоб-ускуналар, ўқув ашъёлари, мебеллар тўла-тўкис олиб киритилди.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА МУКОФОТЛАР

Тошкентда молия ва страхования органлари коллективларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолибларини шарафлаш маросими бўлди. Бу коллективлар 1974 йилнинг иккинчи квартали якунлари бўйича энг яхши кўрсаткичларга эришдилар. Республика молия министри В. Муродхўжаев Ўзбекистон пойтахтидаги Куйбишев район давлат страхованиеси инспекцияси коллективига СССР молия министрлиги билан давлат муассасалари ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини, Бутуниттифоқ мусобақасининг ғолиби дипломини ва биринчи пул мукофотини тантанали вазиятда топширди.

Иккинчи мукофот Тошкент шаҳар молия бўлимига, учинчи мукофот республика пойтахтидаги Куйбишев район молия бўлимига топширилди.

Бутуниттифоқ мусобақаси якунлари бўйича иккинчи мукофотлар Сирдарё район молия бўлимига, Навоий ва Қўқон шаҳарларидаги давлат страхованиеси инспекцияларига, учинчи мукофотлар Фарғона шаҳар молия бўлимига, Қарши шаҳар ва Андижон областидаги Бўз районидаги давлат страхованиеси инспекцияларига бериладиган бўлди.

(ЎзТАГ).

КАТТА МАҚСАД ЙЎЛИДА

Райком секретарининг ҳисобот докладида планни эрта бажарган хўжаликлар қаторида бу колхознинг ҳам номи тилга олинди. Лекин гап ҳосилдорлик масаласига келиб тақалганда танқид қилинди, айрим бригадалар 30—35 центнердан ҳосил олаётганига қарамай колхоз бўйича ҳосилдорлик 23,2 центнердан ортмаётганлиги ишончли далиллар билан кўрсатиб берилди. Ҳосилдорликни ошириш бош масала қилиб қўйилди.

Ўшанда колхоз раиси Акром Аҳмедов район қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари бўлиб ишларди. Кўп ўтмай Калинин номли колхоз базасида янги хўжалик ташкил этилиб, унга «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» номи берилди. Коммунист Акром Аҳмедов бу янги хўжаликка раис этиб тайинланди.

У бошқарма бошлиғининг ўринбосари бўлиб ишлаганида кўп хўжаликларда бўлар, дала ишларини ташкил этиш, илғорлар тажрибасини, фан ютуқларини жорий этиш юзасидан хўжалик мутахассисларига маслаҳатлар берар эди. Айримлар бу маслаҳатларни бажонудил қабул этиб, уни имконияти борича ўз вақтида ўринлатиш учун қўлларидан келганича куч-ғайратларини аямасдилар. Айримлар эса «хўп, бажарамиз, амалга оширамиз» деб ваъда беришарди-ю, барибир яна эскича усулда ишни давом эттираверишарди. Ана шунда Акром ака хуноб бўларди. Одамларга хайронман, дерди ўзига ўзи. Наҳотки ваъда беришдан чарчашмаса, наҳотки амалга оширилиши мумкин бўлган ишлар тўғрисидаги маслаҳатлар қолиб кетаверса?!

Мана, энди у ўзи хўжаликка раҳбар қилиб тайинланди. Энди биляпти у, одамлар билан ишлаш, уларнинг қалбига йўл топиш— ҳар бир раҳбардан сабр-матонатни, моҳирликни талаб этишини.

У ишни бободеҳқонлар билан суҳбатлашишдан бошлади. Ҳосилдорликнинг камайиб кетишига сабаб деб айтишди улар, бегона ўт кўпайиб кетяпти, у ғўзанинг озиғига шерик бўлиб, нимжон қилиб қўяпти. Ҳам кўчат камаяпти, ҳам машина яхши ишлолмаяпти. Булар янги гап эмас. Ҳар йили шу ҳақда гапиряпмиз, ҳар йили чигитни экиш билан бирйўла гербицидлар сочиб кетиш ҳақида ҳам сўз бўлаяпти. Сиз аввало бизга ана шу масалада ёрдам беринг. Ерни гербицидлар билан тўла ишлайлик.

Раис мутахассислар билан маслаҳатлашди, тегишли ташкилотларга мурожаат қилиб, кераксиз гербицидларни ундирди. Яхшилаб ҳайдалган, ўғитланган ерларга чигит гербицидлар билан, аниқ миқдорда чигит ташлайдиган сеялкалар билан экилди. Колхоз коммунистларининг экишни бошлаш олдидан бўлиб ўтган йиғилишида дала ишларини сифатли ташкил этиш масаласида коммунистларнинг бурчи ва масъулияти ҳақида алоҳида сўз юритилди. Барча бригадаларда ўзаро социалистик мусобақа кучайтирилди. Дала шийпонларидаги махсус кўрсаткич тахталарида бригадаларнинг мажбурияти, мусобақадошларнинг исми ва фамилиялари, улар бажараётган ишларнинг якунларини акс эттириб бориш қатъий йўлга қўйилди. Бу тадбир мусобақанинг оммавийлиги ва изчиллигини таъмин эта бошлади.

Шундай қилиб, далаларда кундан-кун иш қизиб кетди. Кераксиз ариқ-зовурлар, йўллар ҳисобига пахта майдонига 20 гектардан ортиқ ер қўшилган эди. Ана шу ерларда ҳам ҳосилдорликни ошириш, кўчатларни бутлаб олиш

Партия турмуши

тадбирлари кўрилди. Умуман колхоз бўйича ҳар гектар ерда 100—105 минг туп кўчат етиштириб, сақлаб қолинмоқда.

Сувчиларнинг роли ва масъулиятига алоҳида эътибор берилди. Илғор сувчилардан Дадабой Тоғаев, Ҳаким Йўлдошев, Нури Хабибов, Эшбой Эргашев, Мамет Сулиев, Асқар Қадимов каби пешқадамларнинг тажрибалари оммалаштирилмоқда. Улар сув камчил бўлган бу йилги шароитда ўқариқлардан моҳирона фойдаланиб, чуст усулини қўллаб яхши натижаларга эришмоқдалар. Колхоз правлениеси, партия ташкилоти сувчиларни кийим-кечак, иссиқ овқат билан таъминлаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик кўрсатаяпти. Улар ҳам маънавий, ҳам моддий жиҳатдан рағбатлантириб туриладилар. Ҳозиргача ғўзалар олти марта культивациядан чиқарилди, барча майдондаги ниҳолларга СУЗ билан шарбат суви берилди. Бу йил чеканка ишлари ҳам машинада бажарилди. Ҳар ўн беш кунда колхозчиларга аванс бериб турилади.

Кўрилган тадбирларнинг самараси кишини қувонтирмоқда. Ҳар тупда ўртача саккиз-ўнтадан кўсак санабсиз. — Бу йил, — дейди раис, — биз 1200 тонна пахтани машинада териб олишга қарор қилганмиз. Ана шу мақсадда илғорларнинг тажрибасини ўрганмоқдамиз. Яқинда матбуотда эълон қилинган Қуйи Чирчиқ районидаги Ленин орденли «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози пахтакорларининг пахтани машинада теришга тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича белгилаган тадбирларини ўрганиб чиқдик ва ана шу асосда ўзимиз ҳам тадбирлар белгиладик. Ҳозирнинг ўзидаёқ йигирмага яқин пахта териш машинаси ремонтдан чиқариб қўйилди. Коммунист механизаторлардан Абдулаҳад Султонмуродов «Ўзбекистон» маркали машинасида 200 тонна, Кибор Аҳмедов ХВ-1,8 машинасида 200 тонна, Турғун Эргашев 200 тонна пахта теришга аҳд қилди. Механик-ҳайдовчи кадрлар тайёрлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Махсус курсда янгидан 25 киши таълим оляпти. Терим мавсумида жами бўлиб 40 га яқин механизатор меҳнат қилади. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун 50 та прицеп, 10 та юк ташиш трактори тахт қилиб қўйилди. 3 та кўрак териш, 7 та кўсак чувиш машинаси ҳам тахт ҳолда турипти.

Мўл ҳосил учун курашда коммунист бошлиқ бригадалар пешқадамлик қилмоқдалар. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор, коммунист, область партия комитетининг аъзоси Файзи опа Жўраева бригадаси 83 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олишга бел боғлаган. Бригада далаларида бўлган киши бу ерда ана шу юксак мажбуриятга яраша иш бораётганлигининг гувоҳи бўлади. Бу бригада 80 процент майдондаги пахтани машинада териб олишга тайёргарлик кўрмоқда. Муршид Хасанов бригадаси миришкорлари ҳам фидокорлик кўрсатмоқдалар. Улар шартли суғориладиган ерларда пахта етиштирмоқдалар.

Пискент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози деҳқонлари беш йилликнинг белгиловчи йилида ана шундай фидокорлик кўрсатмоқдалар. Улар пахтачилик билан бирга хўжаликнинг бошқа тармоқларини ҳам юксалтириш тадбирларини кўраётирлар.

Ҳар бир тадбирни амалга ошириш, оби-ҳаво билан боғлиқ бўлган қийинчиликларни мардонаворлик билан енгишда коммунистлар бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар.

Х. УБАЙДУЛЛАЕВ,
Пискент район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

ЎзССР ва Ўз Компартиянинг 50 йиллиги олдидан

ИЛМ-ФАН ЎЛКАСИ

СЕРҚУЁШ республикамиз ярим аср мобайнида улкан тараққиёт йўлини босиб ўтди. Бу давр ичида Ўзбекистон фани ҳам катта ютуқларни қўлга киритди. Инқилобдан илгари биронта ҳам олий ўқув юртига эга бўлмаган чор Россиясининг қолоқ ўлкаси — бугунги кунда чинакам фан-маданият диёрига айланган.

«Ўзбекистон илмий муассасалари жаҳон олимлари билан энг муҳим соҳаларда илмий иш олиб бориш қобилиятига эга», деб ёзган эди атом энергияси бўйича халқаро агентлик директори З. Эклунг. Шундай! Бугунги Ўзбекистон фани жаҳонга машҳур. Ҳа, жонажон коммунистик партиянинг доно миллий сиёсати туфайли илм-фанда мисли кўрилмаган тараққиётга эришдик.

Қуйида фанимизнинг тараққиёт йўли, ютуқлари ва истиқболлари ҳақида олимларимиз ҳикоя қиладилар.

ИЛЬИЧ ЁҚҚАН МАШЪАЛ

М. БАҲОДИРОВ — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.

ҲАММА нарса чаласаводсизликни тугатишдан, меҳнаткашлар оммасини маърифатга кенг жалб қилишдан, улуғ доҳий В. И. Лениннинг ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш, деган даъватини турмушга татбиқ қилишдан бошланган эди. Бинобарин, республикамизда фан ривожи улуғ Октябрь революциясининг бевосита самараси бўлди.

...Ўзбекистон ССР Марказий Давлат архиви фондида сақланаётган бир нодир мактубга эътиборингизни қаратмоқчиман. Икки варақдан ошмайдиган ушбу хат академик В. В. Бартольднинг шарқшунос олим Н. П. Остроумовга йўллаган мактуби. Унда Туркистон Давлат университетини очиш билан боғлиқ тарихий маълумотлар келтирилади.

1918 йилнинг кузидаёқ бўлажак олий ўқув юрти учун илмий кадрлар тайёрлана бошланди. Москва ва Петроградан илмий ва педагогик кадрлар юбориш учун иккита махсус поезд ажратилди...

Университетда олиб борилган дастлабки машғулотлар ҳақида академик қуйидагиларни қўшимча қилади:

«...Мен лекцияларимни илмга чанқоқ кишилар билан лиқ тўлган аудиторияларда олиб борардим. Мен студентларга Туркистон тарихи курси бўйича лекциялар ўқирдим. Лекциямнинг иккинчи соати кўпинча қизғин савол-жавобга айланиб кетарди».

Улуғ Лениннинг ташаббуси билан Туркистон халқлари тарихида биринчи бор 1920 йилда дорилфунун ташкил топди. «КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь 50 йиллиги» тезисларида айтилганидек, совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидан бошлаб, фан умумдавлат иши, партия ва халқ доимо ғамхўрлик қилиб келган соҳа бўлиб қолди.

ЙИЛЛАР ўтиши билан илм-фан кадрлари етишиб чиқа бошлади. Университет 1929 йилда бир неча истеъдодли ёшларни даргоҳларга йўллади. Академик Т. Н. Қори-Ниёзий шулардан бири эди. Ўша йили диплом эгаси бўлган С. Носиров Ўрта Осиё медицина институтида лекция ўқиди. Профессорлар ва ўқитувчилар қаторига дастлабки миллий кадрларнинг келиб қўшилиши ўзбек илмий терминологиясини ишлаб чиқиш ва уни ўқув ҳамда тадқиқотларга киритиш имкониятини берди.

Фан сари қўйилган дадил қадамлар самарали муваффақиятларга айланди. Ўша вақтда қилинган орзуларнинг кўпчилиги ушалди. Биринчи беш йиллик даврида тадқиқотлар ва аспирантура орқали илмий, педагогик кадрлар тайёрлаш иши гуркираб ривожланди. Рақамлар тили билан айтадиган бўлсак, ёш мутахассислар республика аҳамиятига эга бўлган 34 та илмий-тадқиқот институтларида, илмий жамиятларда, филиал-тармоқ институтларида ишлай бошладилар. 1930—1932 йиллар мобайнида яратилган илмий ишларнинг 45 проценти пахтачилик ва тупроқни текшириш муаммоларига бағишланганлигини айтиб ўтиш кифоя.

Бу орада фаннинг бошқа муҳим соҳалари ҳам чуқур илдиз отиб, барқ уриб ривожланиш йўлига тушиб олди. Энди фан халқ хўжалигининг турли соҳалари хизматига тайёр эди. Бу, ўз-ўзидан фан штабини тузишни тақозо қилар эди. Улуғ Ватан урушининг давом этиб туришига қарамай 1943 йилда Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси очилди.

У илмий тафаккурнинг бош штаби ролини ўйнади. Ўшанда республикамизда бор-йўғи 19 та институт ва 28 та илмий станция ишлаб турганди. Ҳозирда эса бу рақам кескин кўпайди. Академиямиз 32 та илмий-тадқиқот муассасасини ўзига бирлаштирган. Илмий ходимлар сони 26 мингдан ортиб кетди. Агар собиқ чор Россиясидаги аҳвол билан қиёслайдиган бўлсак, илмий ходимлар сони ўшандаги умумий миқдордан бир ярим баравар кўп.

Бир қанча илмий мактаб ва йўналишларга асос солинди. Буларнинг ҳар бири бир дунё. Шунинг учун ҳам Швейцариянинг СССРдаги элчиси Р. Линдт: «Бундан эллик йил муқаддам ўзбеклар орасида ёзиш ва ўқишни биладиганлар жуда озчиликни ташкил этган бўлса, эндиликда улар атом билан «тил» топишганлар. Совет Ўзбекистони фанининг энг янги йўналишлари бўйича ўз маҳаллий мутахассисларига» эга деб ёзди.

Улуғ Ленин ёққан фан машъали аланга олди. Бу илм-фан ёғдуси ўзбек диёрини чарағон қилди.

МЎЪЖИЗАКОР ОЛИМЛАР

Ҳ. РАҲИМОВ — профессор, Ш. ИСҲОҚОВ — доцент.

ФАНЛАР жамул-жами бамисоли улкан хазина бўлса, айрим соҳалари унинг ноёб дурдоналаридир. Кимё фани ҳам ўз мўъжизасини яратган соҳа. Шу боисдан мўъжизакор фан деб атаймиз уни!

Серқуёш республикамизни эндиликда индустрлашган кимё ўлкаси дейишга тўла ҳақлимиз. Кимё фанининг тадқиқот объектлари (бой табиий газ, турли фойдали қазилмалар, арзон электр энергияси, қулай иқлим шароити) кенгайиб кетдики, улар билан ҳозир бир йўла тўртта йирик илмий муассаса шуғулланмоқда.

«Ўсимлик моддалари кимёси институти кўпдан бери дунёга машҳурдир, — деб ёзган эди таниқли поляк олими. Г. Гертиг. — Баракали натижалар бераётган комплекс тадқиқотларга завқим келади».

Тошкентдаги ўсимлик моддалари кимёси институти бундан салкам 20 йил муқаддам иш бошлаган эди. Аммо, унинг довруғи тезда мўъжизакорлар оғзига тушди. Атоқли кимёгар олим, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Собир Юнусов бош бўлган илмий муассаса ўсимлик ишқори—алколоидлар ҳосил қилиш борасида катта тажриба тўплади.

Бу ерда 100 дан ортиқ алколоид ишлаб чиқарилди. Агар 150 йил давомида бутун дунёда бир мингга яқин алколоид топилганлигини эътиборга олсак, буларнинг ҳар ўнтасидан биттаси ўзбек кимёгарларининки бўлиб чиқади.

... Ҳурматли устоз Сергей Николаевич Наумов Улуғ Ленин йўлланмаси билан келиб, республикамизда кимё фанини ривожлантиришда ва тўнғич кадрларни тайёрлаб чиқаришда катта фаолият кўрсатди. Тошкент Давлат университетининг кимё факультети ҳозир профессор номи билан аталади.

Ўзбек диёрида цемент саноатини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшган олим И. С. Канцепольский ҳам меҳрибон устоз деб катта эъзоз топди. Олим И. Тошпўлатов унинг раҳбарлигида ўзбеклар орасида биринчи техника фанлари доктори бўлиб етишиб чиққанлигини эслатиб ўтиш кифоя.

Ўзбек кимёгарларининг катта бир авлоди етишиб чиққанлиги билан фахрланамиз. Мана шулардан айримлари. Академик Шукур Толиповни чет элларда ҳам яхши билишади. Вьетнам Демократик Республикаси атоқли олимни «Дўстлик» олтин медали билан тақдирлади. У Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги ҳамдир. «Умумий химия» дарслиги ва бошқа илмий ишлари билан танилган профессор Хусни Рустамов ҳам, ҳурматли призедентимиз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Обид Содиқов ҳам, пахта целлюлозаси кимёси ва технологияси бўйича етук мутахассис олим академик Ҳамдам Усмонов ҳам, ўғитлар кимёсининг толмас тадқиқотчиси, академик Малик Набиев ҳам, «К—4» актив препаратининг ижодкори, академик Карим Ахмедов ҳам — ҳамма-ҳаммаси мўъжизакор фан туфайли обрў-эътибор қозондилар.

Қувонч билан айтиш мумкинки, устоз олимларнинг анъанаси ишонч ва фахр билан дадил давом эттирилмоқда. Ёш олимлар тинимсиз изланишлари, истеъдод ва билимлари билан фан хазинасига озми-кўпми ўз дурдоналарини қўшишга маҳкам бел боғлаганлар.

Улуғ рус кимёгари Д. И. Менделеев олимлар ўз фаолиятларини илмий жасорат, педагогик иш ва саноатни ривожлантириш билан қўшиб олиб бориш зарурлигини айтган эди. Бу, ўзбек кимёгарлари фаолияти учун ҳам доимий фазилатга айланди.

ЖАҲОНГА МАШҲУР

Қ. ҚУВОНДИҚОВ — Тошкент область педагогика институтининг кафедра мудири.

ЭЛНИ элга донгдорлари танитар деган нақл бор. Фанда ҳам шундай! Ажойиб кашфиёт, ижодий жасорат тадқиқотчининг номини абадийлаштиради. Кейинги йилларда бизда ҳам бундай салмоқли тадқиқотларнинг кўпи оғизга тушди.

Ленин мукофотига сазовор бўлган Ё. Тўрақулов билан Р. Исломбековларнинг қалқонсимон безлар соҳасидаги тадқиқотларини ким билмайди дейсиз! Бу кашфиёт ички секреция органларига оид билимнинг қатор муаммоларини ҳал этиш имконини берди. Айни вақтда ўзбек биохимия мактаби, жаҳон фанида етакчи ўринларга чиқиб олди.

Бошқа илмий муассасалар фаолияти ҳақида ҳам яхши, илиқ гаплар айтилди. Бу ўринда ядро физикаси институтини мисол қилиб келтириш мумкин. Радиацион эффектлар, гамма нурлари ва нейтронларнинг кимёвий дозиметрияси усуллари каби илмий йўналишлар жиҳатидан мамлакатда етакчи ўринлардан бирини эгалладик. Физика-техника институтида эса мамлакатимизда биринчи бўлиб кремний плёнкалари яратилди.

ЧЕТ эллик олимларнинг бу ҳақдаги фикрларини эътиборингизга ҳавола қиламиз: «Тошкентдаги ядро физикаси институтида бўлишимиз Ўзбекистонда фан тараққиёти қанчалик юксак даражада эканлигини яна бир бор кўрсатди, — деб ёзиб қолдирди руминиялик профессор Чироаску. — Институтда энг замонавий мавзулар устида иш олиб борилмоқда, унда ядро техникасининг энг сўнгги воситаларидан фойдаланилмоқда».

Ўзбек олимларининг мамлакатда ва чет элларда обрўси ҳақида қисқача тўхталдик. Ҳа, серқуёш республикамиз пешқадам олимларининг номи кенг тарқалган. Европа, Осиё ва Шимолий Американинг ҳамма мамлакатларида ўтказилган халқаро конгресс, конференция ва симпозиумларда ўзбек диёридан борган фан аҳллари илмий докладлар билан чиқдилар.

Фан ҳамиша олға чорлайди

«Узбексельмаш» заводи конвейеридан ҳар куни 35 дан ортиқ сеялка тайёр бўлиб чиқаётир. Корхона коллективи бу йил қишлоқ хўжалик ходимларига турлича модификация қилинган ана шундай серунум сеялкаларни ўз вақтида етказиб бераётир. Суратда: «СТХ-4 Б» маркали сеялкани йиғиш пайти.

Л. Глауберзон фотоси.

ЛЕНИН ДАРСИ

Ҳар сафаргидек бу йил ҳам янги ўқув йили ғоят ҳаяжонли бошланади. Биринчи дарс — Ленин дарси бўлади.

Пойтахтдаги Георгий Димитров номли 9-ўрта мактаб педагоглари ҳам Ленин дарсига атрофлича пухта ҳозирлик кўриб қўйдилар.

Ўқитувчилардан Ш. Рихсиева, О. Толипов, К. Қаюмов, И. Саъдиев, М. Маҳамедова, Д. Алимова, М. Бақоева, О. Юсупхўжаевалар «Ленин ва болалар», «Лениндек яшаб, Лениндек ўқиймиз», «Ленин васиятлари амалда», «Ильич нурлари порламоқда». «Ленин ва Ўзбекистон» каби қатор темаларда қизиқарли суҳбатлар ўтказадилар.

Мактабда Ленин дарсига оид кўргазмали қуроллар тайёрланди. Доҳий ҳаётини акс эттирувчи материаллар тўпланди.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ШЎР СУВ БИЛАН СУҒОРИШ МУМКИНМИ?

Сув запаси бўлмаса, экинни суғориш мушкул. Аммо, шундай жойлар ҳам борки, катта сув ҳавзаси ёнгинасида жойлашганига қарамай экин сувга зор. Негаки, бундай ҳавзалар суви билан суғориб бўлмайди.

Жаҳондаги йирик кўллардан бири бўлмиш Иссиқкўл атрофидаги экинзорлар катта-кичик дарё ирмоқлари билан суғорилади, бироқ кўл сувидан фойдаланиб бўлмайди. Сабаби-кўл суви худди денгиз сувидек шўр; ҳар литр сувда олти грамм туз бор. Шўр сув билан экинларни суғориш мумкинми, деган муаммо турли мамлакат мутахассисларини кўпдан қизиқтириб келади. Деҳқончилик практикаси денгиз суви билан далаларни суғориш мумкинлигини исботлаган кўринади. Масалан, Ҳиндистонда бу борадаги тажрибалар яхши самара берди.

Қирғизистонда ҳам Иссиқкўлнинг шўрсувига чучук сув қўшиб далалар суғориб кўрилди. Шу сув билан суғорилган картошка ва қанд лавлаги плантацияларидан яхши ҳосил олинди. Маккажўхори ҳосили ҳам чакки бўлмади. Демак, шўр сув билан экинларни суғориш умуман мумкин экан.

ИЛОНЛАР ЭҲРОМИ

Ер юзида ўзига хос илонлар подшолиги бор. Бу «Минг бир кеча»дан олинган шунчаки афсона эмас. Чиндан ҳам Малайя мамлакатида, Пинанга оролида жойлашган эҳромда шундай подшолик кўпдан ҳаммани ҳайратга солади. Шуниси қизиқки, илонлар бу ерга келган одамларнинг бирортасига ҳам тегмайди. Бу ерда бирор одамни илон чаққанини ҳеч ким кўрган эмас. Ваҳоланки, илонлар эҳромида заҳарли кузойнакли илонлардан тортиб, йўғонлиги дарахт танасидек келадиган илонларгача, калта илонлар-у узун сув илонларигача мавжуд.

Фан бу масала билан ҳам қизиқди. Олимларнинг аниқлашича, оролдаги иссиқ ҳарорат ва ибодат маҳалида аҳромда тутатиб қўйиладиган махсус мойлар илонларни маст қилиб қўяркан. Шу боисдан бу ердаги минг-минглаб илонлар ибодатга келган кишиларга тегмас экан.

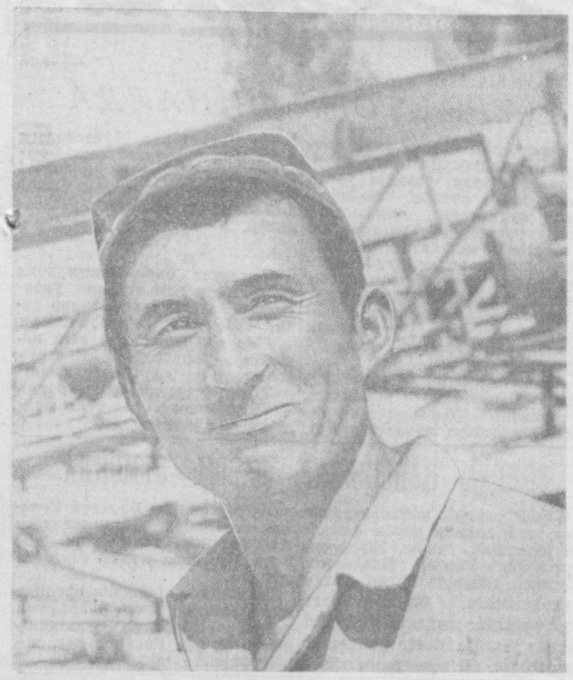

ТЕХНИКА МАВСУМГА ТАЙЁР

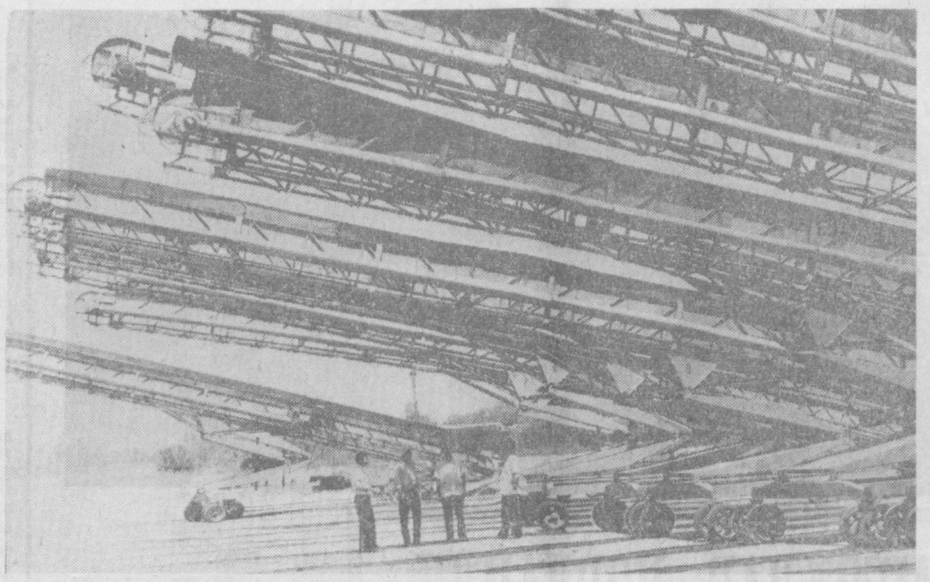

Пахта йиғим-терими мавсумига ҳамма жойда пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Бекобод районидаги пахта тозалаш заводлари янги ҳосилни қабул қилишга тахт. Транспортерлар ва бошқа асбоб-ускуналар шай қилиб қўйилди. СУРАТЛАРДА: (чапда) райондаги 3-«Далварзин» совхозида жойлашган «Социализм» пахта тайёрлаш пунктининг механиги А. Бобоқулов. (Ўнгда) 1-«Далварзин» совхози пахта тозалаш заводида мавсумга тахт қилиб қўйилган транспортерлар.

Т. Маҳкамов фотолари.

СУТ ТОПШИРИШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхози чорвадорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзкомпартиянинг 50 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олмоқдалар. Улар давлатга сут топшириш йиллик планини муваффақиятли бажаришди. 250 тонна ўрнига 260 тоннага яқин серқаймоқ сут топширилди.

Колхоз сут-товар фермасида моҳир соғувчилар кўп. Улар соғин сигирларни тўйимли озуқалар билан боқиб, кўплаб серқаймоқ сут соғиб олишга эришмоқдалар. Марям Турдибекова, Тўхта Нуроқова, Бўронгул Шакарбековалар шулар жумласидандир. Улар ўз қарамоғидаги сигирлардан кўплаб сут соғиб олмоқдалар. Колхоз чорвадорлари ва сут соғувчилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача давлатга 100 тоннадан ортиқ сут топширишга қарор қилдилар.

Райондаги «Москва» колхози сут соғувчилари ҳам улкан зафарни қўлга киритишди. Шу кунгача колхоз чорвадорлари давлатга 220 тонна ўрнига 225 тоннага яқин сут топшириб, йиллик планни ошириб адо этдилар. Ҳар бош сигирдан 2 минг килограммдан ошириб сут соғиб олишга эришилди. Колхоз сут товар фермасининг Иқболой Хамидова, Ҳалима Тоирова, Карима Иброҳимова, Муборак Шомаҳмудова каби моҳир сут соғувчилари йил охиригача ҳар бош сигирдан олинадиган сут миқдорини 2600—2700 литрдан оширишга аҳд қилишди. Колхозда давлатга сут топшириш давом эттирилмоқда.

А. ХУСАНОВ.

ҒАНИМАТ КУНЛАР

1-«Далварзин» совхозининг 4-бўлими пахтакорлари бу йил 485 гектар майдонда пахта етиштиряптилар. Улар бу майдонларининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олиш мажбуриятини олишган. Пахта далаларида ғўза парвариши шу куннинг талаби даражасида олиб борилмоқда.

Бўлим пахтакорлари ҳар қачонгидан ғайрат-ҳиммат билан меҳнат қилиб, юксак социалистик мажбуриятга яраша ҳосил тўплашни мақсад қилиб олишган. Бўлимда сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш яхши йўлга қўйилган. Тунги суғориш қаттиқ назорат қилинмоқда. Сувчилар орасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Бўлимдаги мавжуд 28 нафар сувчи кунига 20—22 гектар майдондаги ғўзаларни қондириб суғормоқда. Абдураҳим Мирзааҳмедов бошлиқ бригада бўлимда рекорд ҳосил етиштириш учун бел боғлашган. Уларнинг мақсади 97 гектар майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан дурдона йиғиб олиш. Бу бригада пахтакорлари совхознинг 1-бўлимидаги 52 центнерчи Бобохон Отахонов бошлиқ бригада пахтакорлари билан мусобақалашиб иш юритишмоқда.

Бўлимдаги Наим Ғозиев, Акромжон Исоқов, Абдуназар Абдуҳолиқов каби уста пахтакорлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳам юқори ҳосил учун кураш давом эттирилмоқда. Кимсанбой Тоғаев, Абдували Эргашев, Мустафоқул Аҳмедов ва Тешабой Абдувалиевлар шулар жумласидандир.

Шу кунларда пахтазорнинг файзли шукуҳи ўзгача. Мўл ҳосил ташвиши бўлимдаги кекса-ю-ёшни далага чорлаган. Бир бу бўлимда эмас, балки совхознинг 1, 2, ва 3-бўлимларида ҳам ғўзаларнинг ривожи, ҳосил тўплаши яхши.

Р. БАГИРОВ.

ЕР ЖИЛОВКОРЛАРИ

Бугунги иш ҳам одатдагидек эрта бошланди. Нодира опа белига этак боғлаб, қўлига пақир олди. Ишга тутинди. Унинг кўзлари қизарган помидорларни мўлжалга оларди. Икки қўли билан помидор узиб, этакка соларди. Картанинг охири унчалик узоқ эмасди. Аммо ҳосил шиға-шиға бўлганлиги сабабли этак, пақирлар бир зумдаёқ помидорга тўлиб кетарди.

Қуёш чиқди. Шудринг ўсимлик баргларидан кўтарила бошлади. Эрталабки музика садоси чор атрофга тарқала кетди. Соат эндигина саккиздан ошганди. Нодира опа Тўраеванинг терган помидори ўн яшикка жойлаштириб қўйилганди. У ана шундай эрта тонгдан кечгача баракали меҳнат қилади. 30—40 яшикни тўлдиради. Баҳор Йўлчиева, Муборак Жўрабоева, Соҳиба Мирзааҳмедова каби касбдошлар далада жуда кўп эди. Бу қиз-жувонлар ҳар куни 600—700 килограммдан помидор теришиб, нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб бажаришга одатланиб қолишган.

8-бригадада икки шофёр бор. Эргаш Жўраев, Йўлдош Эргашевлар куни билан колхозчилар хизматида. Узилган помидорларни савдо шохобчаларига, омборларга, заводларга ташийди. Бўшаган яшикларни қайтариб келтиришади. Шундай қилиб, ҳар бир киши чаққонлик билан меҳнат қилиб, кунига йиллик планнинг 3—4 проценти миқдорида помидор сотилишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Дала айланган сари помидор тупларида ҳосилнинг нечоғлик кўп етиштирилганлигини кўриб қувониб кетасиз. Узган билан тамом бўлмайдиганга ўхшайди. Ҳозир бригада 200 тонна помидор сотди. Ҳосил 210 тоннадан ҳам ошиб кетади. Ҳар гектар ердан 25 ўрнига 30 тоннадан помидор топшириш учун кураш кетяпти.

Биз бригадада ерни ғоят даражада қадрлаб, эъзозланаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Ҳар бир қарич ернинг умри бекорга ўтмайди. Бир йилда икки марта ҳосил етиштириш бригада аъзоларининг асосий ишларидан бирига айланиб қолган.

Помидор экилган майдоннинг чап томонидаги беш гектарлик майдон жуда ҳосилдор. Унга ишлов берган сари баракали хирмон кўтарилмоқда. Бу ерга эртаги сабзавот экилган эди. 12 тоннадан ҳосил олинди. Кейин ер шудгор қилинди. 20—30 тоннадан ўғит солинди. Кейин кечки сабзи сепилди. Бехато униб чиқди. Энди кўчатлар кундан-кунга бўйига-бўй чўзмоқда. Бир неча кун ичида ўтоқдан ҳам чиқариб қўйилди, бир марта сув берилди. Таги юмшатилиб, карта ичлари культивация қилинди. Унинг ёнидаги кечки карам ҳам тез ривожланяпти. Сентябрга етилиб пишади.

Бригадада сабзавотчиликнинг бошқа ҳамма турларидан ҳам мўл ҳосил йиғиштириб олиняпти. Картошка тайёрлаш плани эртаги картошка ҳисобига ошириб бажарилди. Кечкисидан ҳам мўл ҳосил олиш кутилмоқда. Олма, узум топшириш кундан-кунга тезлашяпти.

Тер тўкиб етиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш ва топшириш ишлари Пўлат Юнусов, Рауф Пўлатов бошлиқ бригадаларда ҳам авжига чиққан. Ҳар бир деҳқон план эмас, мажбурият ҳисобидан маҳсулот топширамиз дейишяпти. Кечки экинлар парваришини бўшаштирмасдан мўл ҳосил тўплашяпти.

Колхоз раиси Зоирхон Жалиловнинг ҳам шу кунлардаги иши бошқаларникидан кам эмас. Доим иш бошида, дала айланади помидор, бақлажон, болгар қалампирларини узишда банд бўлган колхозчилар билан гаплашади. Қилинаётган ишларнинг сифатини кўздан кечиради. Иссиқ овқат тайёрландими, йўқми қизиқади. Машиналарнинг фойдаланиш коэффициентини текширади. Қабул қилиш пунктларига бориб шартномада кўрсатилган юкларни тезроқ қабул қилиб олиш, иложи бўлса қўшимча транспортлар юборишни илтимос қилади.

Кечқурунлари эса правление идорасида сводкалар тўпланади. Кундалик ҳисоб-китоб ишлари якунланади. Раис уларни атрофлича, таҳлил қилиб, йўл қўйилган камчиликларнинг олдини олиш ва эртага суръатга суръат қўшиш юзасидан активларга конкрет топшириқлар беради. Сўзсиз булар ижодий натижалар беряпти.

Охунбобоев номли колхоз 1 минг ўрнига 1371 тонна эртаги картошка сотди. 250 ўрнига 350 тонна мева етиштириб берди. Сабзавотчиликни ривожлантиришда ҳам катта кўрсаткичлар қўлга киритилади. Ўтган йилги марра орқада қолиб кетади. Бу йил деҳқонлар салкам 5 минг тонна сабзавот сотишга аҳд қилганлар. Ҳозир бу соҳада анчагина ишлар қилинди. Мажбуриятнинг 75 проценти миқдорида сабзавот жўнатилди. Яқин кунлар ичида бу соҳадаги план ва мажбурият ҳам ошириб бажарилади.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.
Калинин райони.

ИЛҒОР САБЗАВОТКОРЛАР

Ваҳоб ота Ғуломов бир неча йиллардан бери Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхозида меҳнат қилади. Унинг тоғ ёнбағрларига сув чиқаришда, Чирчиқ дарёсининг ботқоқзор, қамишзорларини ишга солишда хизматлари жуда кўп. У янги ер очади, сабзавот экади. Илғор тажрибаларини ишга солиб, мўл сабзавот етиштиради.

— Унинг умр йўлдоши Жонон опа, ўғли Раҳмонберди ҳам сабзавотчиликни ривожлантиришда, толиқмай меҳнат қилишади. Ваҳоб ота раҳбарлик қилаётган звено коллективи республикамизнинг шонли юбилей тўйини ҳам катта кўрсаткичлар билан нишонлаш учун ҳаракат қиляпти. Ўзларига топширилган ишни меҳр ва муҳаббат билан адо этишлари сабабли экинлар сифатли парвариш қилинди. Эндиликда кўплаб сабзавот Чирчиқ, Ғазалкент шаҳри меҳнаткашларига тўхтовсиз жўнатиб турилибди.

Звено аъзолари социалистик мусобақани кенг кулоч ёйдириб, давлатга сабзавот сотиш планини қарийб икки баравар бажаришга эришди. Ҳар гектар ердан пландаги 12 тонна ўрнига 15 тоннадан картошка топширилди. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 12 тоннадан помидор узиб олинди.

— Ҳали, — дейди биз билан суҳбатда, звено бошлиғи, — даламизда ҳосил кўп. Бодринг, пиёздан янада баракали хирмон кўтарамиз. Бутун куч ва ғайратимизни ишга солиб, ҳосилни тезда йиғиштириб оламиз

Ҳосилдорликни кескин ривожлантиришда маҳаллий ўғитлардан фойдаланиш яхши натижалар бермоқда. Биз қўй қийлари, гўнгни ачитиб, ерларга соляпмиз. Бу эса кечки экинлардан мўлжалдагидан кўп ҳосил олиш имконини беради. Ўз сўзларининг устидан чиқиб, меҳнат қилаётган сабзавоткорларимиз экинларнинг барча турларидан юқори ҳосил етиштириб, жонажон республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллик тўйини ёруғ юз билан кутиб оладилар.

Биз колхоздаги бошқа звено бошлиқлари билан ҳам сўзлашдик. Улар маҳсулот етиштиришни жадаллаштирмоқдалар. Планни тезроқ бажариб, мажбурият ҳисобига маҳсулот топширамиз дейишяпти. Лабзи ҳалол деҳқонлар ўз сўзларининг устидан албатта чиқадилар. Даладаги ҳосил бундан далолат бериб турипти.

Г. ДУСМЕТОВА.

ҚОРА ҚИТЪА ВА ПЕКИНЛИК БУЗҒУНЧИЛАР

Бу йил Хитойнинг ташқи сиёсий фаолияти очиқ-ойдин «африка» йўналишига эгадир. Хитой Халқ Республикасидан қора қитъага турли хил делегациялар бормоқда, Мао Цзе-дун Африка давлатлари раҳбарларини ўзида қабул қиляпти. «Улуғ дарға» ўз халқига кўп йиллардан бери кўринмаётган бир вақтда ана шундай қилиши таажжубланарли бир ҳолдир. Пекиннинг Африка қитъаси мамлакатлари билан муносабатларини йўлга қўйиш учун бундай чуқур қизиқиши тасодифий ҳол эмас. У ўз тарихига ва очиқ-аниқ сиёсий йўналишга эгадир.

Бундан ўн йил муқаддам давлат кенгашининг ҳозирги премьери Чжоу Энь-лай (ташқи ишлар министри сифатида) қатор Африка мамлакатларига ташриф буюрди. У қора қитъага «милтиқ ҳокимият туғдиради» ва Африкада «ажойиб революцион вазият ташкил топди» деган маоча шиорларни олиб келди.

Чжоу Энь-лайнинг визити ва Хитой дипломатиясининг бошқа қадамлари Африка жамоатчилигини хушёр қилди. Пекин эмиссарлари Маонинг «халқ уруши» ҳақидаги ультрареволюцион ғоялари Африка мамлакатлари учун ҳам таъаллуқли эканлигини исботлашга уриниб, Африкадаги ҳаддан ташқари экстремистик элементларни қонуний ҳукуматларга қарши фойдасиз чиқишларга тарғиб этди. Шундай ҳунук воқеалар, масалан, Камерунда, Дагомеяда, Кенияда, Марказий Африка Республикасида, Бурундида, Угандада бўлиб ўтди. Маочилар Руанда ва Бурунди ўртасидаги қабилалараро низоларга аралашиб, жуда кўп инсон ҳаётина олиб кетган конфликтнинг чуқурлашишига ёрдам бердилар. Пекин раҳбарлиги миллий-озодлик ҳаракатини барбод этиб, курашаётган халқларнинг интилишларига тамомила ёт бўлган ташкилотларни ҳартомонлама актив равишда қўллаб-қувватладилар.

Лекин, Африка халқлари кураши практикаси маочиларнинг назарий концепцияларини инкор этди. Маочилар томонидан яратилган ёки қўллаб-қувватланган ва «революцион ташкилотлар» деб аталмиш ташкилотлар тез орада халқ оммасининг мустамлакачилар ва ирқчиларга қарши курашидан ажралган группаларга айланди. Шундай қилиб маочиларнинг Африка қитъасига қилган биринчи идеологик ҳуружи муваффақиятсизлик билан тугади. Хитойнинг Африкадаги обрўси сезиларли даражада камайди. 1965 йилдан то 1967 йилгача Бурунди, Дагомея, Марказий Африка Республикаси, Гана ва Тунис ХХР билан ўз муносабатларини тўхтатиб қўйдилар.

Эндиликда хатоларини ҳисобга олган Пекин ўз сиёсатига маълум тузатишлар киритиб Африкага янги ғоявий хуруж қилишга интилмоқда. Пекин пропагандасининг Хитойни «учинчи дунё»га мансуб эканлиги ҳақидаги «кашфиёти»ни қурол қилиб олган Хитой дипломатиясининг ҳозирги вақтдаги активлиги шу билан изоҳланади.

Бу ғоя биринчи марта Хитойнинг БМТ Бош Ассамблеяси XXVI сессиясида Хитой вакили томонидан эълон қилинди. Ўшандан бери бу ғоя Хитой раҳбарларининг расмий нутқларида ва «учинчи дунё» мамлакатларига қарата мурожаатларида тўхтовсиз таъкидлаб ўтилмоқда. Масалан, «Жэньмин жибао»нинг март ойи охирида ХХР билан Гвинея-Бисау ўртасида дипломатик муносабатларнинг ўрнатилишига бағишланган мақоласида «Хитой ва Гвинея-Бисау учинчи дунё мамлакатлари ҳисобланади. Бу икки мамлакат халқлари империализм ва мустамлакачиликка қарши биргаликда олиб бораётган курашида бир-бирини руҳлантириб ва қўллаб-қувватлаб туради» деб таъкидланади.

Пекин раҳбарлари Африка мамлакатлари билан яқинлашиб, уларни Совет Иттифоқига қарши қилиб қўймоқчи. Маочилар томонидан тарқатилаётган «икки буюк давлат» ҳақидаги «назария» антисоветизм билан суғорилган. Уларнинг айтишича бу «икки буюк давлат» Африка халқларининг тинчлиги ва хавфсизлигига хавф солаётган эмиш. «Африка улуғ Африка халқлариникидир, у империализм, неоколониализм ёки буюк давлатларники эмас», деб ишонтиришга ҳаракат қилади «Жэнь-минь жибао» газетаси. «ХХР ва Замбия олдида умумий вазифа — буюк давлатлар гегемонлигига қарши кураш вазифаси турибди», — газета фикрини қайтаради Хитой министри Го Бу Лусакадаги нутқида. «Совет Иттифоқи — Африка халқлари душманидир», — Синьхуа агентлиги мухбири Майробида ўз касбдошлари қулоғига шивирлайди.

Бу ғаламис чиқишлар ривожланаётган мамлакатларни ва Африка миллий озодлик ҳаракатини социалистик мамлакатлардан ажратиб қўйишга уринишдан бошқа нарса эмас. Лекин пекинликларнинг бундай ғаламисликларига Африкада ҳамма ҳам учаётгани йўқ, уларнинг қармоқлари қуруқ бўлмоқда.

Хитойнинг қитъадаги иқтисодий сиёсати, жумладан Жанубий Африка Республикаси ва Смит ирқчилик режими билан савдо алоқалари Африка жамоатчилигининг норозилигига сабаб бўлмоқда. Аммо Пекиннинг реакционерлар ва ирқчилар билан дўстлиги савдо алоқалари билан чекланмаяпти. ХХР вакиллари БМТда халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик ва ядро қуролини ишлатишни абадий тақиқлаш ҳақидаги резолюцияга қарши овоз бердилар. БМТ Бош Ассамблеясининг XXVIII сессиясида Хитой вакили Африка учун ҳаётий муҳим аҳамиятга эга бўлган хавфсизлик кенгаши доимий аъзолари бўлган давлатлар ҳарбий бюджетларини 10 процент камайтириш ва тежаб қолинган маблағ қисмини ривожланаётган мамлакатларга ёрдам бериш учун фойдаланиш тўғрисидаги СССР таклифига қарши овоз берди. Бундан сал илгари БМТ Бош ассамблеясининг XXVII сессиясида Хитой делегацияси Исроилдан агрессияни тўхтатиш ва босиб олинган араб ерларини қайтариб беришни талаб этувчи резолюция овозга қўйилганда намойишкорона бетараф қолди.

Пекин лидерлари «Африка халқларининг одилона курашини қўллаб-қувватлаш ҳақида қасам ичадилар. Аммо ҳақиқат бунинг тамомила аксини кўрсатмоқда. Пентагоннинг Ҳиндистон океанидаги Диего-Гарсия оролини йирик Америка ҳарбий базасига айлантириш ниятида эканлиги муносабати билан Пекин лом-мим демаётганлиги ҳам шундан далолат бермоқда.

Ёш Африка мамлакатларининг кўпчилик сиёсатчилари ва раҳбарлари Пекин билан ўз муносабатларини ўрнатишар экан, Хитой раҳбарларининг «дўстлиги» ва «мақтовлари» орқасида аслида нима яшириниб ётганлиги ҳақидаги масала устида бош қотиришаётганлиги ҳам бежиз эмас.

П. ПАНКОВ.
АПН.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ПОРТУГАЛИЯДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ЛИССАБОН, 26 август. (ТАСС). Португалияда солиқ системасини ислоҳ этиш тўғрисидаги қонун кучга кирди. Янги система даромад даражаси паст кишилардан олинадиган солиқлар камайтирилишини ва катта-катта даромад олувчи кишиларга солинадиган солиқ кўпайтирилишини кўзда тутади. Қонун ер участкалари билан чайқовчилик қилишга қарши кураш чораларини ҳам кўзда тутади ва ер ижара ҳақи миқдорини чеклайди. Янги қонунга кўра, экин экилмаётган ёки тузук ишлов берилмаётган ерларга қўшимча солиқ солинади.

* * *

ЛИССАБОН, 26 август. (ТАСС). Португалия Гвинея-Бисау Республикасининг территориясидан ўз қўшинларини олиб чиқиб кета бошлади. Португалия ҳарбий ходимларининг биринчи туркуми 25 августда Гвинея-Бисаудан Португалияга жўнаб кетди. Ҳозирги вақтда 10 минг ҳарбий хизматчи Португалияга жўнаб кетишга тахт бўлиб турибди.

АВСТРИЯДА ТАБИИЙ ОФАТ

ВЕНА, (ТАСС). Кейинги кунларда Теролдаги Циллер дарёси водийсида ҳамда Австриянинг бошқа баъзи районларида тоғлардаги ўпирилишлар ва сел сувлари катта зарар етказди. Бир қанча районларда қаттиқ ёғингарчиликлардан кейин селга қарши тўсиқлар вайрон бўлди. Балчиқ, сув ва тош оқими водийдаги аҳоли пунктларига қараб оқиб кела бошлади. Айрим жойларда оқиб келаётган балчиқ ва тошнинг баландлиги 3—5 метрга етди. 30 га яқин уй бузилди, 3 та кўприкни сув олиб кетди, 4 жойда автомобиль йўли ёпилди.

Табиий офат оқибатларини тугатишда Австрия армиясининг бўлинмалари, ихтиёрий қутқарув отрядлари, ўт ўчирувчи командалар катнашмоқда

ЎРТА АСР МУТАФАККИРИНИНГ ЮБИЛЕЙИ

РАБОТ, 26 август. (ТАСС). Марокаш матбуоти ўрта аср мусулмон олими, ёзувчи ва гуманист Муҳаммад Исмоил Ал-Бухорийнинг Бухорода туғилган кунига 1200 йил тўлиши Тошкентда байрам қилинганлигига катта эътибор бермоқда. Газеталарнинг уқтириб ўтишича, Ал-Бухорий юбилейи тантаналарида Совет Иттифоқи маданий ва диний ташкилотлари намояндалари билан бир қаторда, шунингдек чет эл мусулмон мамлакатларининг, шу жумладан Марокашнинг делегацияси ҳам қатнашди.

«Опиньон» газетаси бундай деб ёзади: ўрта аср мутафаккири ўзининг фалсафий асарлари ва талқинлари билан авало тинчлик, озодлик ва халқлар дўстлиги жарчиси бўлиб майдонга чиқди.

Фан, маданият ва мусулмон диний арбобларининг Тошкентда бўлиб ўтган учрашуви худди шунга ўхшаш бошқа учрашувлар сингари халқлар ўртасида қардошлик ва бир-бирига ишонч руҳида ҳамкорликни ривожлантиришга ёрдам беради, деб ёзади «Опиньон» газетаси.

Г. КЛИРИДИСНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НИКОЗИЯ, 26 август. (ТАСС). Кипр Республикаси президенти лавозимини вақтинча бажариб турган Г. Клиридис Греция Бош министри К. Караманлис билан Афинада музокара қилиб қайтгач, Кипр проблемасини қараб чиқиш учун БМТ доирасида халқаро конференция чақириш тўғрисида Совет Иттифоқи киритган таклифни қўллаб-қувватлаб гапирди. Кипр, деб таъкидлади у, Кипрга бағишлаб халқаро конференция чақириш тўғрисидаги Совет Иттифоқи таклифини қўллаб-қувватлайди.

ЯПОНИЯ. Хиросима шаҳар соатлари ҳар куни бир вақтда — эрталаб 8 дан 15 минут ўтганда бонг уради. Бу билан 1945 йил 6 августда шаҳар бошига кулфат, азоб-уқубат, вайроналик келтирган, 200 мингдан ортиқ кишилар ёстиғини қуритган атом бомбаси портлатилган мудҳиш кунни эслатади. Шу куни мамлакатда ядро қуролига қарши кўп минг кишилик митинг ва намойишлар ўтказилади. Суратда: Токиода бўлиб ўтган намойиш.

Жапан пресс—ТАСС фотоси.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

РИМ

Италия ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби Паль Миро Тольятти вафот этган куннинг ўн йиллиги муносабати билан унинг хотирасини эслашга бағишланган маросим бўлиб ўтди. Т. Тольятти Римдаги «Верано» қабристонига дафн этилган. Унинг қабри ёнида бўлиб ўтган бу маросимда Италия Коммунистик партиясининг таниқли арбоблари, шу жумладан Италия Компартиясининг раиси Луижи Лонго иштирок этди.

ДЕҲЛИ

Ҳиндистон ҳукумати мамлакатдаги 103 тўқимачилик фабрикасини национализация этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу фабрикалар Ҳиндистон хусусий капитали ана шу тармоғидаги барча корхоналарнинг қарийб 17 процентини ташкил этади.

• • •

Ҳиндистон ҳукмрон миллий конгресс партияси Умумҳиндистон комитетининг Бош секретари Чандражит Ядав Бихар штатидаги Патна шаҳрида ўтказилган матбуот конференциясида нутқ сўзлаб, Ҳиндистон Коммунистик партияси билан ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкамланишига ижобий баҳо берамиз, деди.

ВАШИНГТОН

Сенатор Ж. Абурезк Исроил авиациясининг Ливаннинг жанубидаги тинч аҳоли пунктларига қилаётган ваҳшиёна ҳужумларини кескин қоралаб чиқди.

Тинч аҳолига нисбатан ваҳшийлик, деб таъкидлади у, бу жиноят қаерда қилинмасин — Вьетнамдами ёки Камбоджадами, Кипрдами ёки Ливандами — барибир ўша мудҳиш жиноятдан бошқа нарса эмас. Сенатор америкаликларни ана шундай ҳатти-ҳаракатларни қаттиқ қоралашга даъват этди.

БАМАКО

Олти кундан буён узлуксиз давом этаётган жала натижасида Малида Фарако дарёси соҳилларидан тошиб кетди. Кучли сув оқими Мали пойтахти кўчалари бўйлаб оқа бошлади. Ўнлаб оила бошпанасиз қолди, жароҳатланган кишилар бор.

(ТАСС)

ДЕҲҚОНЛАР ХИЗМАТИДА

Қуйи Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз ҳамда район маданият уйи ҳузуридаги ҳаваскорлик тўгараги аъзолари ўз маҳоратларини йилдан-йилга ошириб, репертуарларини бойитиб бормоқдалар. Улар колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларида тез-тез бўлиб, деҳқонларга маданий хизмат кўрсатмоқдалар. Дам олиш пайтларида деҳқонлар ҳаваскорларнинг дилрабо куй ва қўшиқларини берилиб тинглайдилар, рақсларини завқ билан томоша қиладилар.

Яқинда бўлиб ўтган «Марҳабо талантлар!» область конкурсида бу ҳаваскорлик тўгаракларининг аъзолари ҳам мукофотли ўринни эгалладилар. Уларга республика конкурсида қатнашиш ҳуқуқи берилди.

Шу кунларда ҳаваскорлар Ўзбекистон республикаси ва Ўзкомпартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишланган янги программа тайёрламоқдалар.

ЧАРОҒОН КЎЧАЛАР

Кўчаларимиз асфальтланиб, электр нурлари билан ёритилмоқда. Областимизнинг жуда кўп шаҳарлари ва район марказлари, посёлкаларидаги кўчалар худди кундузгидек чароғон. Кейинги йилларда Ангрен, Чирчиқ, Олмалиқ, Бекобод, Оҳангарон, Ғазалкент, Янгийўл шаҳарлари ва Чиноз, Оққўрғон ва Пискент районлари марказлари жуда ободонлашиб кетди. Кўчалар равон, йўловчилар учун қулай.

Юбилей йилида колхоз қишлоқларини совхоз посёлкаларини кундузги чироқлар билан ёритишга янада эътибор берилади. Шу кунгача 1230 километр масофадаги кўча чироқлари ремонтдан чиқарилиб, узайтирилди. Бу, пландан ташқари 200 километр кўпдир. Юбилейгача яна 20 километрдан ортиқ кўчалар электр нурлари билан ёритилади. Бектемир посёлкасида уч километрга, Туябўғизда беш километрга, янги шаҳарда эса саккиз километрга чўзилган кундузги чироқлар кўчаларни ёритди. Чиноз районининг маданият ва истироҳат боғи тўла электрлаштирилди. Олмазор посёлкаси ҳам ободонлаштирилди Янгийўл районидаги стадион эса кундузги чироқлар билан безатилди.

МЕҲНАТ — ТАГИ РОҲАТ

«Меҳнатдан роҳат топасан», дейди халқимиз. Ҳақиқатан ҳам тўғри нақл! Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг механизаторлари, сувчилари чорвадорлари фидокорона меҳнат қилишиб, йилдан-йилга кўп даромад олмоқдалар. Даромад ҳисобига колхоз маркази ободонлаштирилиб, колхозчиларга янги турар-жой бинолари қуриб берилаётир.

Ҳа, янги бинолар қад кўтариб, колхозчиларнинг фаровон ҳаёт кечиришлари учун барча шарт-шароитлар вужудга келтирилмоқда. 20 дан ортиқ колхозчи ҳовли тўйлари ўтказди. Колхозчиларнинг хонадонлари водопроводлаштирилган. Юбилей йилида эса яна 17 хонадон янги уйга кўчиб киради.

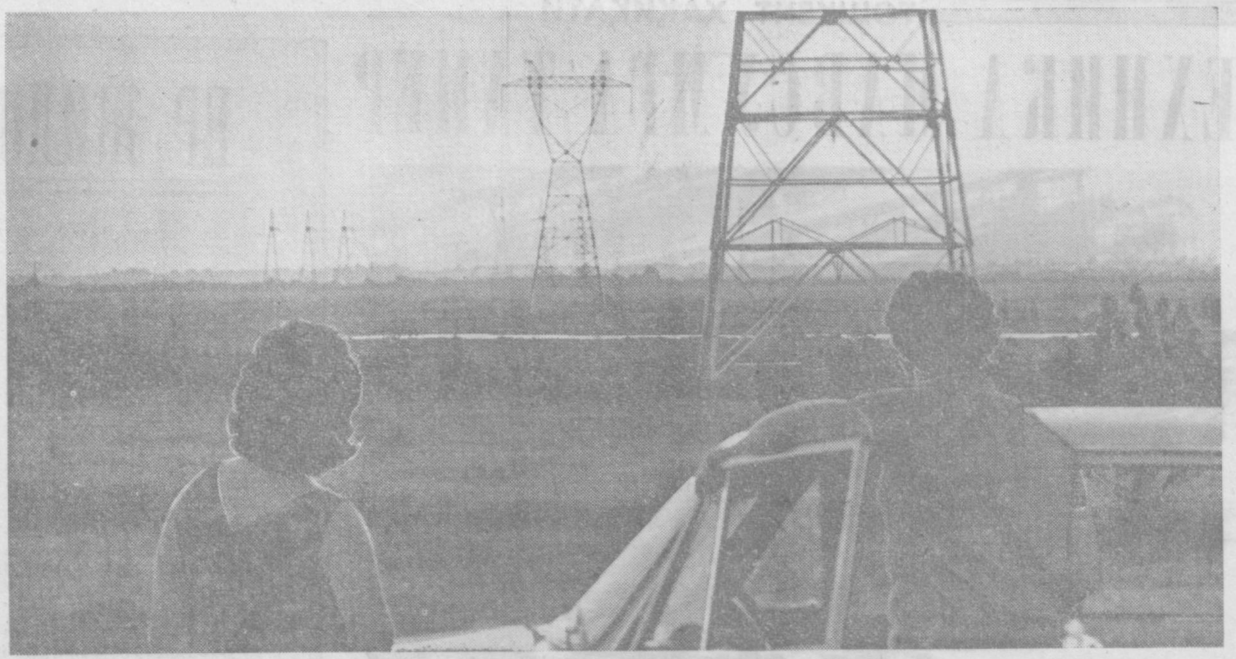

Тонг отмоқда.

А. Абалян фотоэтюди.

ГЎЗАЛ ОРОМГОҲЛАР ЧОРЛАЙДИ

Тоғ чўққиси томон укпардек оппоқ булут қалқиб-қалқиб сузиб бормоқда. Катта қўшиндек аста-секин чор атрофни ўраб ола бошлади. Тоғ тепаси томон ўрларкан чўққига яқинлашгач ҳаракатдан қолди. Мағрур чўққи эса оппоқ булут ўртасида танҳо кўкрак кериб турарди.

Тоғ тепасига қурилган туристик базадан атроф янада гўзал кўринади. Тошдан-тошга сакраб пастга оқаётган тиниқ жилғалар чулдираб, тоғнинг афсонавий сокинлигини бузади. Узоқдан кўринган тоғ эчкиси юқоридан бир қарайди-ю, зум ўтмай қоялардан қояларга сакраб, кўздан йўқолади.

Бир группа сайёҳлар ўрмон оралаб базага келишмоқда. Иккинчи группа эса икки кунлик дам: ғорлар, қорлик тепаликларга экскурсиядан сўнг яна навбатдаги манзилга йўл олмоқдалар...

Гўзал, қадимий ва навқирон Самарқанд, Гўри Амир, Шоҳи Зинда, Бибихоним, Регистон... Экскурсовод бу қўҳна биноларнинг тарихи, улар ҳақида ривоятлар, устаси фаранг архитектор ва наққошлар ҳақида сўзлар экан, худди эртаклар дунёсига сафар қилгандек ҳис қиласиз ўзингизни. Мана, олдимизда мовий гумбазли Гўри Амир савлат тўкиб турипти. Унинг гумбази худди кечагина битказилгандек товланади. Мисоли улкан гулдор гилам ташлаб қўйилгандек. Шоҳи Зинданинг 41 зинаси ҳақидаги афсоналар...

Олдимизда турган туристик карталарда республика туристик сўқмоқлари, гўзал манзаралар, архитектура ёдгорликлари ҳақида баён қилинган. Ёзнинг иссиқ кунларида минглаб кишилар бу ерларда дам олиб, ҳордиқ чиқармоқдалар. Фақатгина туризм йўли билан дам олишга чиққан кишиларгина қисқа муддат ичида табиатнинг энг сўлим оромгоҳлари, тарихий ёдгорликлари билан танишиб, мириқиб ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

Республика туризм ва экскурсия совети меҳнаткашларнинг дам олиш пайтларини мазмунли ўтиши учун ғамхўрлик қилмоқда. Совет меҳнаткашларининг туристик саёҳатга бўлган талабларини ҳисобга олиб, янгидан-янги маршрутлар қидириб топиб, саёҳат ишқибозларининг дилини шод этмоқда.

1960—1970 йилларда республика туризм ва экскурсия совети 9,5 миллион сўмлик хизмат кўрсатган бўлса, тўққизинчи беш йилликнинг уч йилида бу рақам 22,7 миллион сўмни ташкил этди, 4,5 миллион киши маршрутлар бўйлаб саёҳатларга чиқдилар.

Бу йил республика туризм ва экскурсия Совети 32 маҳаллий маршрут бўйлаб минглаб кишиларни саёҳатга йўлламоқда. Дам олувчилар республикамизнинг энг табиати гўзал жойларида, қорли чўққиларда, ўрмонзорларда, дарё, кўл бўйларида ҳордиқ чиқарадилар. Маданиятимиз тарихи, қадимий шаҳарлар, тарихий ёдгорликлар билан танишадилар. Саёҳатларда табиат гўзалликлари маданий экскурсия юришлари билан алмаштириб борилади.

Кейинги йилларда қардош республикалар меҳнаткашлари, чет элликлар ёз меваларига тўкин-сочин серқуёш республикамизга ташриф буюрмоқдалар. Айниқса, тарихий шаҳарлар — Самарқанд, Бухоро, Хева шаҳарларини кўришга истак билдирганларнинг сони кўпайиб бормоқда.

Республикамиз меҳнаткашларининг Иттифоқ бўйлаб дам олишлари учун ҳам,— дейди республика туризм ва экскурсия Совети раисининг ўринбосари Ф. А. Федоров,— катта имкониятлар яратиб берилган. Бу йил авиация маршрутлари билан 10 минг киши дам олиб қайтди. Бир неча минг киши Ленин бўлган жойларда, Волга, Иртиш, Енисей бўйлаб саёҳатга чиқдилар. Шунингдек қаҳрамон шаҳарларда бўлиб қайтдилар. Бу йил 59 туристик маршрут билан 23 минг киши Иттифоқимизнинг турли туристик йўлларида дам олдилар.

Республика туризм ва экскурсия Совети шу кунларда меҳнаткашларга туристик саёҳатни яхшилаш мақсадида бир қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Янги маршрутлар қидириб топилмоқда, янги базалар, меҳмонхоналар қад кўтаряпти. Ҳозир республикамиз саёҳат базалари ҳар куни икки минг кишилик саёҳатчи ўрнига эга бўлинса, 1980 йилга бориб ҳар куни 14 минг саёҳатчи дам оладиган база яратилади.

Б. ПУЛАТОВ.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРЛАРИ

Тўй қилувчи ашулачига:

— Бир кечага профессорнинг бир ойлик моянасидан ҳам кўп оласизми?

— Оғрисангиз профессорни чақира қолинг.

* * *

Эр хизматдан қайтар экан хотинига:

— Жонгинам сени қувонтиришим мумкин, бошлиғим моянангни ошираман деди. Аммо кичкина шарт қўйди. Энди мен унинг қизига уйланишим керак, нима дейсан?

* * *

— Сен яна пивохонадан келяпсанми? — деб сўрарди хотини.

— Сенингча бутун умрим ўша жойда ўтиши керакми? — деб жавоб қилди, эри.

* * *

Гўшт дўконининг тўрига қўйилган катта ойнани кўриб, харидордан бири сўради:

— Бу ойнани нима учун қўйдингиз?

— Хотин-қиз харидорлар торозига қарамасинлар деб.

У. Муҳамедов тўплаган.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЎН ХАВФЛИ ҲУНАР

Бразилиянинг страхование қилиш жамияти кўпгина статистик маълумотларни кўриб чиқиб, ҳаёт учун ниҳоятда хавфли бўлган касб-корлар рўйхатини эълон қилди. Биринчи ўринда футбол судьяси ҳунари, сўнгра (хавф-хатар даражасига биноан), такси шофери, никоҳ агенти, суд ижрочиси, полиция комиссари, репертер, хусусий детектив, темирйўл назоратчиси, табиб касблари турар экан.

ПОРТЛАГИЧ МОДДАЛИ... БАЛИҚ

Америкадаги Атланта шаҳарлик йўловчилар саросимада қолишди. Кўчани бошига кўтариб полиция машинаси, унинг ортидан эса саперлар тушган юк машинаси ўта бошлади. Ҳар иккала машина ресторан биноси ёнида тўхтади. Солдатлар оғир ботинкаларини дўкиллатганча ошхонага ёпирилишди. Фавқулодда қилинган телефонга мувофиқ саперлар устрица балиғини ёриб кўришлари керак ҳамда сезгир ошпаз аниқлаган балиқ қорнидаги 20 миллиметрли снарядни олиб ташлашлари лозим эди.

Балиқ тезда хавф-хатардан холи қилинди. Устрица тутилган денгиз тубини эса ғаввослар синчковлик билан текшириб у ердан чўкиб кетган ҳарбий анжомларни топдилар.

КЕНГУРУ НИМАЛАРГА ҚОДИР

Маълум бўлишича кенгуру кўпгина нарсаларнинг уддасидан чиқаркан. Фақат унинг тарбияси ҳа. Мельбурнда жаҳонда биринчи марта кенгуру ўқитиладиган мактаб очилди. Ҳатто мактабни ўрта баҳоларда битирувчилар кичкинтойларга «энага»лик қилишлари, улар билан футбол ўйнашлари мумкин. Аълочилар эса (уларга «доктор»лик унвони берилади) манзарали ўсимликларни машинка орқали текислашни ҳам уддасидан чиқишади.

ҲОЛИМ СЎРАМАДИНГ

Ҳикоя

— БУГУН кинога борайлик, деди Баҳодир қизариб — бўзариб, истаганча коктейль ҳам ичамиз...

Иккимиз ҳам куламиз. Очиқданочиқ айтиш уят, бугун стипендия олдик. Яна қўшимча бир стипендия бор, уни уйдан юборишади. Студентчилик-да...

Баҳодир билан дўстлашганимизга икки йилча бўлди. Курсимизда бизни «севишганлар» дейишади. Дўстликка нима етсин. Иккаламиз учрашиб қолгудай бўлсак, оламолам гапларни оғизга оламиз. Ўқиш тугагач, тўй қилиш ниятимиз бор. Лекин бир нарса тўғрисида сўз очишга уяламан. У ҳам— бўлса — иқтисод...

Анча вақтгача тобим йўқ, деб юрган дадам, кузга келиб ётиб қолди. Одатимиз қурсин. Кўрпаёстиқ қилиб ётмагунча «касалман» деганига парво қилмадик. Ойимдан хат олдим. «Моли-мулким бўлмаса ҳам, қўни-қўшним бор бўлсин, деб ёзибди. Дадамни касалхонага жойлаштирибдилар...

Ойлар ўтди ҳамки, мен орзиқиб кутган хушхабар келмади. Келиши узоққа чўзилди. Ойим юборган кейинги хати ғам-аламга йўғрилган. «Дадангнинг идорасига, ўртоқларига соғ-саломат пайти керак экан».

Лекциялар қулоғимга кирмай қолди. Домлага тикилганимча хаёлга чўмаман. Дадам тезроқ оёққа турса эди. Танаффусларда жимгина ўтираман. Қаҳ-қаҳалар йўқолди. Қизиқ гапларга ҳам зўрма-зўраки илжаяман. Атрофимда ҳар кунги ҳаракат. Биров китоб ўқияпти, биров ёзаяпти. Биринчи машғулотдан кейин Баҳодир «қуён», бўлди. Қалин иссиқ кийим олмоқчимиш. Баъзилар энди келишяпти. Саломлашиш қайда? Эсларига ҳам тушмайди.

Кунлар яшин тезлигида ўтиб турибди. Мен уйга, дадамнинг тузалишига ёрдам беришим керак. Оилада тўнғич фарзанд — мен. Ёзда тўпланиб қолган стипендияларимни ойимга жўнатдим. Бу пул каттакон хонадонга юқ ҳам бўлмасди. Нима қилишим керак? Сиртқи бўлимда ўқисаммикан? Ниятим Баҳодирга ёқмади.

— Зарар кўрасиз, кўпи кетиб ози қолди-ку. Қирқига чидаб, қирқ бирига чидамайсизми? Мен-чи, эсдан чиқдимми?

Илтижо билан боқиши юрагимни ўртаб юборди. Лекин, мен кутган саволни бермади. «Нима учун сиртқида ўқимоқчисиз?»

— Шунақа бўлиб қолди. Ўнғайроқ иш топиш ташвишидаман. Яқинда танишимиз Карим акани учратиб қолдим. У ўзи врач бўлиб ишлаётган касалхонада менбоп иш борлигини айтди. Фақат бош врач билан келишиш керак экан.

Ҳафталаб касалхона ва институт ўртасида бўзчининг мокисидай қатнадим. Ишга ўрнашиш осон савдо эмас. Айниқса, кундузги бўлимда ўқишимни эшитиб бош чайқашади. Врач норози.

— Ҳайронман, сизга қизча. Стипендиянгиз камлик қилдими? Қизнинг кўзи қизилда дегандай, кийимга ўч бўласизлар-да.

Майли, нима деса-десин, чидайман. Ишқилиб, «Қизча, туёғингизни шиқиллатинг, иш сизга ўйинчоқ эмас» — демаса мен мингдан-минг рози.

— Қизча, эртага келинг.

Дарс тугаса, телефонга чопаман. Врачлар симобга ўхшайди. Ҳали «Тез ёрдам»га бемор кўргани кетишади, ҳали беморларни қабул қилиш билан овора.

Баҳодир хафа. Букун лекцияда маюс ўтирди. Кеча оз ухлабди. шекилли, қовоқлари қизариб кетган.

Аудиториядан чиқиб кетаркан-ман, Баҳодирнинг ғазабли овози эшитилди.

— Тўхтанг! Қаёққа шошилаяпсиз!

Бош врачга телефон қилдим. Хайрият, эртага уни топишим мумкин экан.

— Ким билан гаплашдингиз?

— Бир киши билан.

— Исми йўқми? Нега кимлигини яширасиз? Сирми?

Босиқлик билан тушунтирмоқчи бўламан. Йўқ, у эшитишни хоҳламайди. Рашк қиляпти.

Эртаси Баҳодир билан касалхонага бордик. У газета ўқиб, кўчада пойлаб турадиган бўлди.

— Тезроқ чиқинг. Кўряпсиз-ку, бошим оғриб, ҳароратим кўтарилгяпти. Яна шамоллаб қолганга ўхшайман. Кейин аптекага борамиз, тутилиб қолсангиз кутиб турмайман. Врачни кутиб тарс ёрилаёздим, паспортимни сўради.

— Йўқотиб қўйганман.

Жеркиб берди врач, — паспортсиз ишга кирмоқчимисиз? Юрагингиз отнинг калласидай шекилли, Ким сизга ишонади?

Шалвираб, кўчага чиқсам, Баҳодир йўқ хўрлигим келди. Бекатга етай деганимда кимдир қўлимдан тортди.

— Баҳодир? Қаерда эдингиз?

— Мунча тез чиқмасангиз? Мендан ҳам афзалроқми у йигит? У зарда билан аччиқ-аччиқ сўзларни ёғдира кетди.

— Баҳодир бир зум тўхтасангиз-чи! Мен нима қайғудаману, сиз нима деяпсиз.

— Ҳа, ўзи шу кунларда оёғи куйган товуқдек «питирлаб» юришингиз бежиз эмас.

— Ишга кирмоқчиман.

— Мен бойман, Сизга пул бериб турайми? Балки шунда тинчиб қоларсиз?!

Гаплари жон-жонимдан ўтиб кетди. «Мен бойман, Сизга пул бериб турайми?», сўзлари билан ғуруримни оёқости қилгандай эди...

Овозим бўғилган, зўрға гапирардим.

— Нимага «питиллашим» сабабини билмадингизми? Иш учун эмас, бир йигитни севиб қолганман...

Автобусга қандай чиққанлигимни билмайман. Деразага бошимни тираганча йиғлаб юбордим. Тўғри, йиғидан ҳеч ким фойда кўрмаган. Менга бир нарса алам қилаяпти. «Баҳодир ҳол сўрашни билмадинг».

Ётоқхонада қизлар қўлимга телеграмма тутқазишди.

— Дадам тузалибди!!!

Эртасига дарсда Баҳодир кўринмади. Домла рўйхат ўқиди. Курсдошлар менга қарашди.

— Билмайман.

Дарснинг ярми ўтганда, Баҳодирнинг ҳамхонаси Камол эшикда кўринди.

...Кеча Баҳодирнинг иситмаси кўтарилиб кетди. «Тез ёрдам» касалхонага олиб кетибди. Ўпкаси шамоллаган экан...

Саодат МАТЁҚУБОВА.

Спорт

„ТРАКТОР" ФИНАЛДА

Республика кубоги учун такрорий урашувлар бўлиб ўтди. Мусобақаларда чиройли ўйинлари билан футбол ишқибозлари ҳурматини қозонаётган пойтахтимизнинг «Трактор» командаси Олмалиқнинг «Химик» спортчилари билан куч синашди. Ҳамшаҳарларимизни дуранг натижа ҳам қаноатлантирарди. Кескин, жанговар руҳда ўтган 90 минутлик баҳс 1:1 ҳисобида тугаб, тракторсозлар финалга йўлланма олдилар.

Худди шу куни Самарқанднинг «Строитель» командаси Қаршининг «Тонг» коллективига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйди. Энди 2 сентябрда Тўйтепадаги стадионда бўладиган финал мусобақасида «Трактор» футболчилари «Тонг» командаси билан ҳал қилувчи учрашувни ўтказадилар.

* * *

Мамлакат биринчилиги учун Олий лига командалари ўртасида иккита учрашув бўлиб ўтди. «Шахтёр» футболчилари турнир жадвалининг сўнгги поғонасида бораётган «Нистру» командасини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. «Заря» — «Черноморец» учрашувида ҳисоб очилмади, 0:0.

РИНГДА ОЛИШУВЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

СССР терма командасининг яна икки вакили чорак финалга йўлланма олди. Жуда енгил вазнли боксчи Владислав Засипко ганалик Кулео билан куч синашди. Олишув совет боксчисининг шиддатли ҳужуми остида ўтди ва унинг фойдасига ҳал бўлди. 60 килограмм вазнда қатнашаётган Василий Соломин эса Мюнхень Олимпиадаси мукофотчиси венгриялик А. Ботош устидан муҳим ғалабага эришди.

Шунингдек, Озодлик оролида мамлакатимиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган ҳамшаҳримиз Руфат Рисқиев ҳам чорак финалга чиқди.

Е. ТЭН—МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

Саратов шаҳрида қишлоқ спортчиларининг Бутуниттифоқ мусобақаси давом этмоқда. Оғир атлетикачиларимиз орасида 52 килограммгача бўлган вазнда Е. Тэн командамизга дастлабки ғалаба келтирди. 10 минг метрга югуришда Ашур Нормуродов, классик курашда К. Ли кумуш медалга сазовор бўлдилар. Умумкоманда ҳисобида 2370 очко тўплаб, «Пахтакор» командаси ҳозирча 7 ўринни эгаллаб турибди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27/VIII да Чио-чио-сан, 28/VIII да Лайли ва Мажнун, 29/VIII да Золушка.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/VIII да Шакунтала (кундуз соат 3 ва 7 яримда), 28/VIII да Ой тутилган тунда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Филлар — менинг дўстларим САНЪАТ САРОЙИ (11.15, 21.15). «ЧАЙКА» (12.00, 15.00, 18.00, 20.45), «МОСКВА» (21.15), «СПУТНИК» (12.00, 15.00, 18.00, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 15.00, 18.00, 21.00).

Макенининг олтинлари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (10.30, 12.45, 15.00, 17.15, 19.30, 21.45), «СПУТНИК» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00), «ДРУЖБА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Оклахома — САНЪАТ САРОЙИ (14.00, 16.00, 17.45, 19.30),

ЁЗГИ БИНОДА

Оклахома — «ФЕСТИВАЛЬ».

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

ЖОНАЖОН ВАТАНИМИЗ БЎЙЛАБ САМОЛЁТДА, ПОЕЗДДА, ТЕПЛОХОДДА ВА АВТОБУСДА ҚИЗИҚАРЛИ

САЁҲАТЛАР ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

ПОЕЗДДА

12 сентябрда «УЗБЕКИСТОН» туристик поезди: ТОШКЕНТ—КУЙБИШЕВ—УЛЬЯНОВСК—ҚОЗОН—ЛЕНИНГРАД— ОРЕНБУРГ—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича саёҳатга жўнайди.

Туристик поезд 25 сентябрда қайтиб келади.

24 октябрда туристик поезд: «ТОШКЕНТ—ЧОРЖЎЙ—ХАРЬКОВ—ЛЬВОВ—УЖГОРОД—МУКАЧЕВ—РАХОВ—ЯРЕМЧА —ЧЕРНОВЦИ—КИЕВ—ВОЛГОГРАД—ТОШКЕНТ» маршрутлари бўйича саёҳатга жўнайди.

Туристик поезд 12 ноябрда қайтиб келади.

14 декабрда туристик поезд «ТОШКЕНТ—ПЯТИГОРСК—ЕРЕВАН—ТБИЛИСИ—БАТУМИ-СУХУМИ— ГАГРА —АДЛЕР— ТОШКЕНТ» маршрути бўйича саёҳатга жўнайди.

Туристик поезд 31 декабрда қайтиб келади.

6 сентябрь, 8 ноябрь, 13 декабрда «ДИЛОРОМ» туристик поезди Урта Осиёнинг қадимий шаҳарлари — САМАРҚАНД ва БУХОРО маршрути бўйича жўнайди.

Саёҳат 4 кун давом этади.

11 сентябрда туристик поезд: «МОСКВА—ВЛАДИМИР—СУЗДАЛЬ—ГУСЬ—ХРУСТАЛЬНИЙ—ИВАНОВО—КОСТРОМА— ЯРОСЛАВЛЬ—ПЕРЕЯСЛАВЛЬ—ЗАЛЕССКИЙ—ЗАГОРСК— МОСКВА» маршрутлари бўйича 14 кунлик саёҳатга жўнайди.

САМОЛЁТДА

7, 17 октябрда 10, 20, 30 ноябрда, 10, 20 декабрда «ТОШКЕНТ—ЛЕНИНГРАД—ТАЛЛИН—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 15 кунлик;

2, 22 сентябрда, 12 октябрда, 1, 21 ноябрда, «ТОШКЕНТ—КИСЛОВОДСК—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

27 сентябрь, 1, 17, 22 октябрда, 6, 11 ноябрда «ТОШКЕНТ—СОЧИ—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

15 октябрь, 5, 26 ноябрда: «ТОШКЕНТ—ПИЦУНДА—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

25 сентябрда, 15 октябрда, 10, 30 ноябрда «ТОШКЕНТ—АЛУПКА—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

29 сентябрда «ТОШКЕНТ—ТБИЛИСИ—БАТУМИ—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

14 сентябрда, 1, 16 октябрда, 1, 16 ноябрда: «ТОШКЕНТ—КИЕВ—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 15 кунлик;

22 сентябрда, 12 октябрда, 1 ноябда: «ТОШКЕНТ—СУХУМИ—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

3 октябрда, 2 ноябрда, 2 декабрда: «ТОШКЕНТ—ВИЛЬНЮС—ШЯВУЛЯЙ—ПАЛАНГА—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 18 кунлик;

1 сентябрда «ТОШКЕНТ—КОСТРОМА—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

2, 22 сентябрда, 12 октябрда, 1 ноябрда «ТОШКЕНТ—ПЯТИГОРСК—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

7 сентябрда «ТОШКЕНТ—НАЛЬЧИК—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик;

2 октябрда: «ТОШКЕНТ БАТУМИ—ТОШКЕНТ» маршрути бўйича 20 кунлик саёҳатларга самолётлар жўнайди.

ТЕПЛОХОДДА

15 сентябрда Сиз ДНЕПР бўйлаб «Запорожье шаҳрида 5 кун дам олиш билан бирга «ЗАПОРОЖЬЕ—КИЕВ—ДНЕПРОПЕТРОВСК—КРЕМЕНЧУК—ЧЕРКАССИ—НОВАЯ КАХОВКА—ХЕРСОН—КАНЕВ» маршрути бўйича 17 кунлик саёҳатга теплоходда жўнашингиз мумкин.

Справкалар учун эрталаб соат 9 дан бошлаб 18.00 гача қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳар, — 61, Т. Шевченко кўчаси, 44-уй. Телефон 320972.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р—09229. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 А—2617.